011

14

FIRST EXAM - 2022

Noon

STD : 12 :

DATE : 14/10/2022 વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન 1થી 20 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા ચાર વિકલ્પ પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો એક ગુણ.) (20)

1. જ્ઞાનને અમલમાં મુકવાની સરળ પદ્ધતિ એટલે શું ?

(A) વ્યવસાય (B) વિજ્ઞાન (C) કળા (D) દોરવણી

2. આયોજન એ ધંધાકીય સાહસનું મગજ છે , તો વ્યવસ્થા તંત્ર એ શું છે ?

(A) હૃદય (B) હાથ પગ (C) શારીરિક માળખું (D) રક્ત

3. નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ સંચાલનની એક પણ સપાટીમાં થતો નથી ?

(A) નિરીક્ષક (B) જોબર (C) કામદાર (D) હિસાબી અધિકારી

4. 19 ની સદીના અંત સુધીમાં જે વિચારધારાઓ રજૂ થઈ તેને કઈ વિચારધારાઓ કહે છે ?

(A) નવપ્રશિષ્ટ (B) પૂર્વ પ્રશિષ્ટ (C) પ્રશિષ્ટ (D) આધુનિક

5. ધ્યેય લક્ષી સંચાલનના સિદ્ધાંતના પ્રણેતા કોણ હતા ?

(A) પીટર એફ ડ્રકર (B) ફ્રેડરિક ટેલર (C) હેનરી ફેયોલ (D) મેક્સ વેબર

6. સફળ આયોજનની પૂર્વ શરત કઈ છે ?

(A) સમયની લાંબી મુદત (B) સમયની ઓછી મુદત

(C) વ્યવસ્થા તંત્ર (D) પરિવર્તનશીલતા

7. આયોજનનું કાર્ય એટલે ....

(A) રોજબરોજ નું કાર્ય (B) નિશ્ચિત કાર્ય (C) પસંદગીનું કાર્ય (D) મુશ્કેલ કાર્ય

8. આયોજન માટે લીધેલા નિર્ણય અને વ્યૂહ રચનાઓને શું કહે છે ?

(A) વિધિ (B) કાર્યક્રમ (C) વહીવટ (D) નીતિ

9. માનવ સંબંધોને આધારે કુદરતી રીતે રચાયેલું માનવ સંબંધોનું જાળુ કયા નામે ઓળખાય છે ?

(A) અવૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર (B) રૈખિક વ્યવસ્થાતંત્ર

(C) વૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર (D) શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર

10. નીચેનામાંથી શું અપનાવવાથી ભાવિ સંચાલકો તૈયાર કરી શકાય ?

(A) વિકેન્દ્રીકરણ (B) કેન્દ્રીકરણ (C) વિમુડીકરણ (D) શ્રમવિભાજન

11. વ્યવસ્થા તંત્રમાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોય છે ?

(A) ભૌતિક સાધનો (B) માનવી (C) સંચાલક (D) કાર્યાલય

12. ઉમેદવારની આવડત કઈ કસોટી દ્વારા નક્કી થાય ?

(A) બુદ્ધિ કસોટી (B) અભિરૂચિ કસોટી

(C) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી (D) ધંધાકીય કસોટી

13. કર્મચારીને તેની આવડત મુજબ યોગ્ય સ્થળે કામગીરી સોંપી તે કઈ બાબત સાથે સંબંધિત છે ?

(A) દોરવણી (B) આયોજન (C) સંકલન (D) અંકુશ

14. ભરતી માટેનું આંતરિક પ્રાપ્તિસ્થાન કયું છે ?

(A) મજુર સંઘો (B) ઠેકેદાર (C) જાહેરાત (D) બદલી

15. પસંદગીની પ્રક્રિયા ની અંતિમ તબક્કો કયો છે?

(A) એકમ પરિચય અને કાર્યની સોંપણી (B) પ્રાથમિક પસંદગી

(C) તબીબી તપાસ (D) નિમણૂક પત્ર આપવો

16. પ્રોત્સાહન આપીને અપેક્ષિત ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયાને શું કહેવાય ?

(A) અભિપ્રેરણ (B) નિરીક્ષણ (C) તાલીમ (D) માર્ગદર્શન

17. નિરીક્ષણ નું કાર્ય સંચાલનની કઈ સપાટીએ વધુ જોવા મળે છે ?

(A) તળ (B) મધ્ય (C) ઉચ્ચ (D) મધ્ય અને ઉ

18. અંકુશ એ કેવી પ્રક્રિયા નથી ?

(A) સતત (B) આંતરિક (C) જડ (D) ગતિશીલ

19. વિચલનોની જાણકારી મેળવ્યા પછી સંચાલકો તેને દૂર કરવા કેવા ઉપાયો હાથ ધરે છે ?

(A) તાલીમ આપવી (B) કર્મચારીઓને છૂટા કરવા

(C) સુધારા લક્ષી પગલા લેવા (D) નિષ્ણાતોની

નિમણૂક કરવી

20. સંચાલનને કાર્યક્ષમતા માપવાના બેરોમીટર તરીકે કોણ ઓળખાય છે ?

(A) આયોજન (B) અંકુશ (C) સંચાલન (D) સંકલન

વિભાગ : B

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ)

21. એકમના સંચાલન અંગેની સર્વોચ્ચ સત્તા ધરાવતી સપાટીને કઈ સપાટી કહેવાય ?
22. યંત્ર વિન્યાસ એટલે શું ?
23. સંચાલનના સિદ્ધાંતો એટલે શું ?
24. O.R. નો વિસ્તૃત રૂપ આપો.
25. પદ્ધતિ એટલે શું ?
26. જવાબદારી એટલે શું ?
27. શ્રેણિક વ્યવસ્થા તંત્ર એટલે શું ?
28. I.I.M. નો વિસ્તૃત રૂપ આપો.
29. સંચાલનના બધા જ કાર્યો કયા કાર્ય પહેલા કરવામાં આવે તે આવશ્યક અને જરૂરી છે ?
30. વિચલન એટલે શું ?

વિભાગ : C

- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 13 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2**

31. પ્રબંધ કે વ્યવસ્થા તંત્રનો અર્થ આપો.
32. બજારીય સંચાલનના મુખ્ય તત્ત્વો કયા છે ?
33. "સંચાલન સર્વ વ્યાપક પ્રવૃત્તિ છે." સમજાવો.
34. વૈજ્ઞાનિક સંચાલન એટલે શું ?
35. હુકમની એક વાક્યતાનો સિદ્ધાંત જણાવો.
36. ગૌણ યોજના કોને કહેવાય ?
37. સર્વોચ્ચ અંદાજપત્ર એટલે શું ?

38. આયોજન ખર્ચાળ છે. શા માટે?

39. ''વ્યવસ્થા તંત્ર એ એકમનું શરીર છે અને આયોજન તેનું મગજ છે.'' સમજાવો.

40. રૈખિક વ્યવસ્થા તંત્રની કઈ મર્યાદા ને કારણે કાર્ય અનુસાર વ્યવસ્થા તંત્ર અસ્તિત્વમાં આવ્યું?

41. વિકેન્દ્રીયકરણ ક્યારેય શક્ય બને છે?

42. પ્રતીક્ષા યાદી સમજાવો.

43. બઢતી સાથે બદલી એટલે શું?

44. દોરવણી ના તત્વો ની યાદી આપો.

45. પ્રોત્સાહન નો અર્થ સમજાવો.

46. અંકુશ કઈ રીતે આંતરિક પ્રક્રિયા ગણાય?

47. ''અંકુશ માટે આયોજન પૂર્વ શરત છે.''- સમજાવો.

વિભાગ : D

- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) (24)**

48. સંચાલનને વિવિધ સપાટીઓ વચ્ચેના તફાવતના મુદ્દાઓ લખો.

49. પીટર એફ ડ્રકરનું સંચાલન ક્ષેત્રે પ્રદાન જણાવો.

50. સંચાલનની નવ પ્રશિષ્ટ વિચારધારા સમજાવો.

51. આયોજન ખર્ચાળ અને લાંબી પ્રક્રિયા છે. સમજાવો.

52. કાર્યકારી અને આકસ્મિક યોજના સમજાવો?

53. ''અવૈધિક વ્યવસ્થા તંત્ર વૈધીક વ્યવસ્થા તંત્રનું પૂરક છે''.- સમજાવો.

54. તફાવત લખો: તાલીમ અને વિકાસ

55. ''તાલીમ ખર્ચાળ છે, પરંતુ તેની ગેરહાજરી વધુ ખર્ચાળ છે.'' વિધાન સમજાવો.

56. નિરીક્ષકના કાર્યો જણાવો.

57. સારા નેતાના ગુણો જણાવો.

58. માહિતી સંચારના અવરોધો દૂર કરવાના ગમે તે છ ઉપાયો જણાવો.

59. ''આયોજન અને અંકુશ એક જ સિક્કાની બે બાજુઓ છે.'' - સમજાવો.

વિભાગ : E

- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ) (20)**

60. સંચાલનની વિવિધ સપાટીઓ ની આકૃતિ દોરી તળ સપાટી સંચાલનના કાર્યો જણાવો.

61. માનવ સંસાધન સંચાલનનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.

62. વ્યવસ્થા તંત્રની પ્રક્રિયાના તબક્કા સમજાવો.

63. સત્તા સોંપણી નું મહત્વ સમજાવો.

64. કર્મચારી વ્યવસ્થા નો અર્થ આપી તેના લક્ષણો સમજાવો.

65. માસ્લો ની જરૂરિયાતોનો અગ્રતાક્રમ આકૃતિ સહિત સમજાવો.

011

1

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

DATE : 14/10/2024 | STD : 12 : તત્ત્વજ્ઞાન | TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(10)**

(1) 'તત્ત્વજ્ઞાન અઘરો વિષય નથી.' આ વિધાન કયાં પ્રકારનું છે ?
(A) સાદું (B) જટિલ સંયુક્ત (C) સંયુક્ત (D) શરતી

(2) પૂર્વાંગ સત્ય હોય અને ઉતરાંગ અસત્ય હોય તેવા શરતી વિધાનની સત્યતા જણાવો.
(A) અસત્ય (B) શંકાસ્પદ (C) પ્રમાણભૂત (D) સત્ય

(3) (p & q) ∨ ~ p ના સત્યતા કોષ્ટકમાં કેટલા આધારસ્તંભ આવે છે ?
(A) ત્રણ (B) પાંચ (C) બે (D) ચાર

(4) ત્રણ સાદા વિધાનોવાળા જટિલ સંયુક્ત વિધાનના સત્યતા કોષ્ટકમાં કેટલી હરોળ હોય છે ?
(A) આઠ (B) છ (C) બે (D) ચાર

(5) સત્ય આધારવિધાન અને અસત્ય ફલિત વિધાનવાળી દલીલ કેવા પ્રકારની હોય છે ?
(A) સત્ય (B) અપ્રમાણભૂત (C) પ્રમાણભૂત (D) અસત્ય

(6) દલીલમાં ફલિત વિધાનની સંખ્યા કેટલી હોય છે ?
(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર

(7) આધારવિધાનોને એક જ સમુચ્ચયમાં સાંકળવાથી આધારવિધાન માટેના કેટલા સ્તંભ રચાય છે ?
(A) એક (B) ચાર (C) બે (D) આઠ

(8) આધાર વિધાનોના એક સમૂચ્ચયમાંથી શું નિષ્પન્ન થાય છે ?
(A) શરતી વિધાન (B) ફલિત વિધાન (C) સત્ય વિધાન (D) અસત્ય વિધાન

(9) ઉતરાંગના નિષેધ પરથી પૂર્વાંગના નિષેધને લગતા નિયમને સંક્ષેપમાં શું કહે છે ?
(A) HS (B) MT (C) DS (D) MP

(10) વિધિવાચક દ્વિધાનુમાનના રૂપમાં સત્યતા કોષ્ટકની કેટલી હરોળો હોય છે ?
(A) ચાર (B) સોળ (C) આઠ (D) બે

(11) 'Conj' નો નિયમ કયા નામથી ઓળખાય છે ?
(A) સરલીકરણ (B) સોપાધિક સંવિધાન (C) સમુચ્ચય (D) વૈકલ્પિક સંવિધાન

(12) જો P ∨ Q અને ~P એ બે વિધાનો આપેલા હોય, તો એમાંથી કયા વિધાનને નિષ્પન્ન કરી શકાય છે ?
(A) (P ∨ Q) ∨ P (B) P (C) (P ∨ Q) & P (D) Q

(13) એકદેશી નિરૂપાધિક વિધાનોમાં ઉદ્દેશ્યપદ કયા પ્રકારનું હોય છે ?
(A) વ્યાપ્ત (B) અવ્યાપ્ત (C) વિધાયક (D) નિષેધક

(14) સાધ્યપદવાળા સંવિધાનના આધાર વિધાનને શું કહેવાય છે ?
(A) સાધ્ય વિધાન (B) સાધ્યપદ (C) પક્ષવિધાન (D) પક્ષપદ

(15) ચાર પદવાળા સંવિધાનમાં કેવા પ્રકારનો દોષ થાય છે ?
(A) પક્ષાતિક્રમ (B) સાધ્યાતિક્રમ (C) વ્યાવર્તક આધારવિધાનો (D) પદચતુષ્કય

(16) નીચેનામાંથી કયો અતિક્રમણ દોષ છે ?
(A) વ્યાવર્તક આધારવિધાનો (B) સાધ્યાતિક્રમ
(C) અસ્તિત્વલક્ષી ભાવાર્થ (D) અવ્યાપ્ત મધ્યપદ

(17) 'સરખા સંયોગ હાજર તો સરખું જ પરિણામ આવે છે' આ વાક્ય શું સૂચવે છે ?

(A) પ્રકૃતિની એકરૂપતા (B) કાર્યકારણનો નિયમ (C) સહપરિવર્તન (D) વ્યતિરેક

(18) કેટલાક પરથી સર્વ પર જવાનું બૌદ્ધિક સાહસ શેમાં હોય છે ?

(A) વ્યાપ્તિકરણ (B) નિગમન (C) સંવિધાન (D) અભિતાર્થ

(19) અનિવાર્ય શરતોનો સમુચ્ચય એટલે શું ?

(A) નિગમન (B) વ્યાપ્તિ (C) આંશિક શરત (D) પર્યાપ્ત શરત

(20) જે.એસ. મિલ પ્રાયોગિક અન્વેષણની કેટલી રીતિઓ આપે છે ?

(A) પાંચ (B) ત્રણ (C) ચાર (D) આઠ

વિભાગ : B

નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) **(10)**

(21) વિધાન માટેના કોઈ એક રૂપનાં સ્થાનાપત્તિ નિદર્શનો કેટલા હોય છે ?

(22) 'P & ~ P' આ વિધાન માટેના રૂપનો પ્રકાર જણાવો.

(23) દલીલનું મૂલ્યાંકન કઈ ભાષામાં થઈ શકે છે ?

(24) કેવા પ્રકારની દલીલમાં આધારવિધાનો સત્ય હોય તો તેનું ફલિત વિધાન પણ સત્ય હોય છે ?

(25) CD ના નિયમનું નામ લખો.

(26) વૈકલ્પિક સંવિધાનને લગતા નિયમને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

(27) 'E' વિધાનનું વિધેય પગ અને 'I' વિધાનનું ઉદ્દેશ્ય પદ કેવા પ્રકારના પદો છે ?

(28) આધાર વિધાનમાં અવ્યાપ્ત પક્ષપદ ફલિત વિધાનમાં વ્યાપ્ત થાય ત્યારે કયો દોષ થાય છે ?

(29) વ્યાપ્તિકરણ પ્રક્રિયાની અનિવાર્ય આવશ્યકતા કઈ છે ?

(30) સહપરિવર્તન રીતિમાં થતો ફેરફાર કેવા પ્રકારનો હોવો જોઈએ ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા 31 થી 44 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (14 પ્રશ્નોમાં કોઈપણ 10) (દરેકનો 2 ગુણ) **(20)**

(31) → નો સત્યતા કોષ્ટક રચો.

(32) કૌંસના નિયમના પાલનથી થતા ફાયદાઓ કયા છે ?

(33) 'વિઝાન માટેનું રૂપ' એટલે શું ?

(34) તર્કશાસ્ત્ર શા માટે 'રૂપલક્ષી' શાસ્ત્ર છે ?

(35) 'પ્રમાણભૂત દલીલ' એટલે શું ?

(36) દલીલનું પ્રામાણ્ય તપાસવા માટે કયો રિવાજ સ્વીકાર્ય છે ?

(37) 'HS'ના નિયમનું કથન અને રૂપ જણાવો.

(38) 'Add' ના નિયમનું કથન અને રૂપ જણાવો.

(39) નીચેની દલીલ પ્રમાણભૂત બને એ રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો અને એ દલીલ ક્યા પ્રમાણભૂત રૂપનું સ્થાનાપત્તિ નિદર્શન છે તે રૂપ લખો.

(1) $J \vee (K \& R)$

(2) ....

(3) $\therefore J$

(40) અવ્યાપ્તપદ એટલે શું ?

(41) પક્ષપદ કોને કહેવાય છે ?

2052

(42) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ જણાવો.

સર્વ તત્ત્વજ્ઞો ચિંતકો છે.

કેટલાક ચિંતકો ગણિતજ્ઞો નથી.

∴ કેટલાક ગણિતજ્ઞો તત્ત્વજ્ઞો નથી.

(43) કાર્યકારણનો નિયમ એટલે શું ?

(44) વ્યતિરેક રીતિનું સૂત્ર લખો.

વિભાગ : D

નીચે આપેલા 45 થી 58 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેકનો 3 ગુણ) (30)

(45) નીચેના સત્યતા કોષ્ટકની રીતનો ઉપયોગ કરી નીતેના વિધાન માટેનાં રૂપનો પ્રકાર નક્કી કરો.

$(p \to q) \,\&\, \sim (p \to q)$

(46) ટૂંકનોંધલખો : સર્વોપરીકારક.

(47) જટિલ સંયુક્ત વિધાનના પ્રકાર જણાવી જટિલ વિકલ્પન વિશે નોંધ લખો.

(48) સત્યતા કોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરીને નીચેની દલીલનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

$A \to \sim B$

B

$\therefore \sim A$

(49) સત્યતા કોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરીને નીચેની દલીલનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

$\sim B \to A$

$\therefore \sim A \to B$

(50) સત્યતા કોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરીને નીચેની દલીલનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

$P \to \sim Q$

$\therefore Q \to (P \,\&\, Q)$

(51) નીચેની દલીલ પ્રમાણભૂત છે. એમ રૂપલક્ષી સાબિતીની રચના કરી નિશ્ચિત કરો.

$(X \vee Y) \to Z$

X

$\therefore (Z \,\&\, X) \vee T$

(52) નીચેની દલીલ પ્રમાણભૂત છે એમ રૂપલક્ષી સાબિતીની રચના કરી નિશ્ચિત કરો.

$A \to J$

$B \to R$

$(A \vee B) \,\&\sim D$

$J \to D$

$\therefore (D \vee R) \,\&\, (B \vee K)$

(53) $G \to J$

$J \to K$

$(G \to K) \to (J \to L)$

$L \to M$

$\therefore (J \to M) \vee Q$

052

(54) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ દર્શાવી સંવિધાનના નિયમોને આધારે તેમના પ્રામાણ્યની તપાસ કરો.

સર્વ કાચબા દીર્ઘજીવી છે.

કેટલાક કાચબા જળચર નથી.

∴ કેટલાંક જળચર દીર્ઘજીવી નથી.

(55) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ દર્શાવી સંવિધાનના નિયમોને આધારે તેમના પ્રામાણ્યની તપાસ કરો.

મીઠું ખારું છે.

મધ મીઠું છે.

∴ મધ ખારું છે.

(56) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ દર્શાવી સંવિધાનના નિયમોને આધારે તેમના પ્રામાણ્યની તપાસ કરો.

સર્વ દોડવીરો ખડતલ છે.

સર્વ કુસ્તીબાજો ખડતલ છે.

∴ કેટલાંક કુસ્તીબાજો દોડવીરો છે.

(57) સાદી ગણના મૂલક વ્યાપ્તિની મર્યાદા વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(58) નીચેના પ્રાતિક રજૂઆતમાંથી પ્રત્યેક અંગે તે કઈ વ્યાપ્તિ રીતિની છે તે ઓળખાવો.

(1) A B C D – a b c d

A E F G – a e f g

∴ a એ A નું પરિણામ છે.

(2) A B C D – a b c d

B C D – b c d

∴ a એ A નું પરિણામ છે.

(3) A B C – a b c

$A^{(+)}$ B C – $a^{(-)}$ b c

$A^{(-)}$ B C – $a^{(+)}$ b c

∴ A અને a વચ્ચે કાર્ય-કારણ સંબંધ

વિભાગ : E

નીચે આપેલા 59 થી 64 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો. (દરેકનો 5 ગુણ) **(20)**

(59) વિધાનપરક અચલ અને વિધાનપરક પરિવર્તી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(60) → નું તાર્કિક સ્વરૂપ સત્યતાકોષ્ટકની મદદથી સ્પષ્ટ કરો અને દ્વિશરતીનું લક્ષણ આપો.

(61) નીચે આપેલી દલીલની પ્રાતીક રજૂઆત કરો અને સત્યતાકોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરી તેનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

કાં તો આ દલીલ પ્રમાણભૂત છે અથવા આ દલીલ અપ્રમાણભૂત છે.

આ દલીલ અપ્રમાણભૂત છે.

∴ આ દલીલ પ્રમાણભૂત છે.

(62) નીચે આપેલી દલીલની પ્રાતીક રજૂઆત કરો અને સત્યતાકોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરી તેનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

જો વાહનોનો વપરાશ વધે છે.તો (ગીચતા વધે અને ઘંઘો પણ વધે છે.)

વાહનોનો વપરાશ વધે છે.

∴ ગીચતા વધે અને ઘોંઘાટ પણ વધે છે.

(63) નિરૂપાધિક સંવિધાનનું લક્ષણ અને બંધારણની સદષ્ટાંત સમજૂતી આપો.

(64) અન્વય રીતિની સમજૂતી આપો.

Noon

FIRST EXAM - 2024-25
STD : 12 : અર્થશાસ્ત્ર

DATE : 16/10/2024 **TIME : 3 HOURS**
MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે આપેલા 1 થી 20 હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેક નો 1 ગુણ)** **(20)**

1. નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ આલેખના પ્રકારમાં થતો નથી ?
   (A) સ્તંભઆલેખ (B) આવૃત્તિ વક્ર (C) આવૃત્તિ બહુકોણ (D) ચિત્રાકૃતિ
2. આકૃતિ કયા પ્રકારના વિતરણ માટે દોરવામાં આવે છે ?
   (A) સતત (B) અસતત (C) વિસ્તાર (D) આદર્શ
3. ડેટા CD કોણ બહાર પાડે છે ?
   (A) ખાનગી પ્રકાશકો (B) શાળાઓ
   (C) પ્રયોગશાળા, સંશોધન કેન્દ્રો, સરકાર વગેરે (D) સામાન્ય વ્યક્તિઓ
4. માનવ વિકાસ આંકનું મહત્તમ મૂલ્ય કેટલું હોય છે ?
   (A) 100 થી વધુ (B) 100 (C) 1 (D) 100 કરતા ઓછું
5. 2014માં માનવ વિકાસ આંક ની દૃષ્ટિએ વિશ્વમાં પ્રથમ સ્થાન ધરાવનાર દેશ કયો હતો ?
   (A) જાપાન (B) નોર્વે (C) અમેરિકા (D) ભારત
6. વિકાસ એક બહુ પરિમાણીય પ્રક્રિયા છે. આ વિધાન કોણે રજૂ કર્યું છે ?
   (A) ટોડેરો (B) મેચલપ (C) માર્શલ (D) કિન્ડલ બર્જર
7. માંગમાં વૃદ્ધિ થવાના કારણે થતા ભાવવધારાને કેવો ફુગાવો કહે છે ?
   (A) માંગપ્રેરિત (B) ખર્ચપ્રેરિત (C) વેતન પ્રેરિત (D) નફાપ્રેરિત
8. વિશ્વની સૌપ્રથમ બેંકની સ્થાપના ક્યાં થઈ ?
   (A) ફ્રાન્સ (B) યુએસએ (C) નોર્વે (D) સ્પેઇન
9. RBIનું રાષ્ટ્રીયકરણ કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું ?
   (A) 1949 (B) 1969 (C) 1935 (D) 1955
10. ભારતમાં રૂપિયા 1 ની ચલણી નોટ કોના દ્વારા બહાર પાડવામાં આવે છે ?
    (A) મધ્યસ્થ બેંક (B) નાણાંપંચ
    (C) ભારત સરકારના નાણાં ખાતા (D) રાજ્ય નાણાં ખાતુ
11. સંસ્કૃત ભાષા પ્રમાણે બેંક શબ્દનો અર્થ શું થાય ?
    (A) નાણાંનો પુરવઠો (B) મૂડીનો જથ્થો (C) મૂડીરોકાણ (D) વ્યવસાય
12. ભારતમાં વર્ષ 2014-16 ના સમયગાળામાં કુપોષિત વ્યક્તિઓનું ટકાવારી પ્રમાણ કેટલું છે ?
    (A) 23.7 (B) 15.2 (C) 11.2 (D) 20.5
13. વર્ષ 2013માં સૌથી ઓછી ગરીબી કયા રાજ્યમાં જોવા મળી હતી ?
    (A) ગુજરાત (B) રાજસ્થાન (C) ગોવા (D) બિહાર
14. વર્ષ 2011માં ભારતમાં સાક્ષરતા દર કેટલા ટકા હતો ?
    (A) 91 % (B) 60 % (C) 74.04 % (D) 66.4 %

15. તેંડુલકર સમિતિની ભલામણો મુજબ વર્ષ 2011-12 માટે શહેરી ક્ષેત્રની ગરીબી રેખા નક્કી કરવા કેટલા રૂપિયા નક્કી કર્યા છે ?

(A) 816 (B) 916 (C) 1000 (D) 2000

16. બેરોજગારીના પ્રકારો નક્કી કરવા માટેના ચાર માપદંડ કોણે રજૂ કર્યા છે ?

(A) રાજકૃષ્ણ (B) મહાલનોબીસ (C) કેઇન્સ (D) રોડાન

17. ભારતમાં આયોજનની શરૂઆત ક્યારે થઈ ?

(A) 1950 (B) 1951 (C) 2000 (D) 1901

18. પ્રવર્તમાન વેતન દરે કામ કરવાની ઇચ્છા શક્તિ અને તૈયારી હોવા છતાં કામ ન મળે તેવી વ્યક્તિ ?

(A) બેરોજગાર (B) ગરીબી (C) કાજલ (D) કામદાર

19. કયા પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિ બેરોજગારીમાં વધારો કરે છે ?

(A) શ્રમપ્રધાન (B) મૂડીપ્રધાન (C) ખેતપ્રધાન (D) શિક્ષણપ્રધાન

20. અસરકારક માંગના અભાવે કયા પ્રકારની બેરોજગારી સર્જાય છે ?

(A) ઘર્ષણજન્ય (B) મોસમી (C) ચક્રીય (D) પ્રછન્ન

વિભાગ : B

- **નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તર એક બે વાક્યમાં આપો. (દરેકના 1 ગુણ)** **(10)**

21. વૃતાંશ શોધવાનું સૂત્ર લખો.
22. માથાદીઠ આવક એટલે શું ?
23. ફુગાવોએ કેવી ઘટના છે ?
24. ATM નું પૂરું નામ આપો.
25. વિશ્વની સૌપ્રથમ બેંકનું નામ શું હતું ?
26. ગરીબી નો અર્થ આપો.
27. ભારતમાં જન ધન યોજના ની શરૂઆત ક્યારે કરવામાં આવી ?
28. ભારતમાં બેરોજગારીના પ્રમાણની માહિતી ક્યાંથી પ્રાપ્ત થાય છે ?
29. વિકસિત દેશોમાં સામાન્ય રીતે કેવા પ્રકારની બેરોજગારી જોવા મળે છે ?
30. પ્રધાનમંત્રી કૃષિ સિંચાઇ યોજના માં કયું સૂત્ર આપવામાં આવ્યું છે ?

વિભાગ : C

- **નીચે આપેલા 31 થી 46 સુધીના 16 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 12 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો (દરેકના 2 ગુણ)** **(24)**

31. આકૃતિ ના પ્રકારો જણાવો.
32. અર્થશાસ્ત્રમાં આકૃતિ અને આલેખ નું મહત્વ સમજાવો.
33. અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજીની ઉપયોગિતા જણાવો.
34. રાષ્ટ્રીય આવકના નિર્દેશકની મર્યાદાઓ જણાવો.
35. આર્થિક વૃદ્ધિની મર્યાદાઓ જણાવો.
36. માથાદીઠ આવકના નિર્દેશકની મર્યાદાઓ જણાવો.
37. ફુગાવાના લક્ષણો જણાવો.
38. નાણાંના પ્રકારો જણાવો.
39. નાણાંના વિનિમયના માધ્યમ તરીકે ના કાર્યને ચર્ચો.
40. વેપારી બેંકના ખાતાઓ વિશે જણાવો.
41. રેપોરેટ અને રિવર્સ રેપોરેટ સમજાવો.

42. ગરીબી રેખા ની મર્યાદાઓ જણાવો.

43. ગરીબીના સામાજિક કારણો જણાવો.

44. સાપેક્ષ ગરીબી એટલે શું ? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

45. પ્રચ્છન્ન બેરોજગારીનું અર્થ અને ઉદાહરણ આપો.

46. ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં 24 × 7 સતત વીજળીની સેવા ઉપલબ્ધ કરવા કઈ યોજના શરૂ કરવામાં આવી ?

વિભાગ : D

- **નીચે આપેલા 47 થી 56 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 7 પ્રશ્નોના ઉત્તર મુદ્દાસર આપો. (દરેકના 3 ગુણ)** **(21)**

47. અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં ઇન્ટરનેટ ટેક્નોલોજીનો ઉપયોગ સમજાવો.

48. આકૃતિ અને આલેખ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

49. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તા એટલે શું ? તેમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?

50. માનવ વિકાસ આંક ઘટકો સમજાવો.

51. નાણાનો અર્થ આપી તેના કાર્ય ટૂંકમાં સમજાવો.

52. ''ખૂબ વધુ નાણું ઓછી વસ્તુઓને પકડવા દોડે ત્યારે ફુગાવો સર્જાય છે.'' આ વિધાન સમજાવો.

53. નાણાકીય નીતિના ગુણાત્મક સાધનો સમજાવો.

54. ગરીબી માટેના આર્થિક કારણો સમજાવો.

55. ગરીબીના ત્રણ નિર્દેશકો સમજાવો.

56. મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગાર ગેરંટી યોજના (મનરેગા)ની માહિતી આપો.

વિભાગ : E

- **નીચે આપેલા 57 થી 63 સુધીના 7 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના ઉત્તર વિસ્તાર પૂર્વક આપો. (દરેકના 5 ગુણ)** **(25)**

57. આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસનો તફાવત સમજાવો.

58. આર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તા સુધારણાના આંક વિશે સમજાવો.

59. સાટા પ્રથાનો અર્થ આપી સાટા પ્રથાની મર્યાદાઓ સમજાવો.

60. મધ્યસ્થ બેંકનો અર્થ આપી નાણાંકીય કાર્યો સમજાવો.

61. ભારતમાં ગરીબી ઘટાડવાના ઉપાયો ચર્ચો.

62. ભારતમાં ઉદ્‌ભવતી બેરોજગારીના કારણો જણાવી કોઈપણ પાંચ કારણો વિગતે સમજાવો.

63. નીચેની આંકડાકીય માહિતીને સાદી સ્તંભ આકૃતિમાં રજૂ કરી તેનું વિશ્લેષણ કરો.

વર્ષ	દર 1000 પુરુષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા (ગુજરાત)
1901	954
1931	945
1961	940
1991	936
2001	921
2011	918

FIRST EXAM - 2024-25

Noon

STD : 12 :

DATE : 17/10/2024 વાણિજ્ય પત્ર વ્યવહાર અને સેક્રેટરીલ પ્રેક્ટિસ TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચે આપેલાવિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદકરી જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) **20**

(1) બેંક સાથેના પત્રવ્યવહારમાં જ્યારે પણ નાણાની કોઈ રકમનો ઉલ્લેખ થતો હોય ત્યારે તે કેવી રીતે લખવી જોઈએ ?

(A) આંકડામાં (B) શબ્દોમાં (C) આંકડાઅનેશબ્દોમાં (D) રોમનઆંકડામાં

(2) દેશની તમામ પ્રકારની બેંકને સૂચનાઓ આપવાનું અને નિયંત્રણ રાખવાનું કાર્ય કઈ સંસ્થા કરે છે ?

(A) રાજ્ય સરકાર (B) રિઝર્વ બેંક (C) નગરપાલિકા (D) કેન્દ્ર સરકાર

(3) અગ્નિશામક દળની સેવા એ કેવા પ્રકારની સેવા કહી શકાય ?

(A) ખાનગી (B) જાહેર ઉપયોગી (C) સરકારી (D) અર્ધસરકારી

(4) કયો પત્ર કોઈ કર્મચારીને નહીં પણ કર્મચારીના સમૂહ ને સંબોધીને લખાય છે ?

(A) પરિપત્ર (B) મેમો (C)નોટિસ (D)અરજીપત્ર

(5) નિયુક્તિના પત્રના અંતમાં શું પાઠવવામાં આવે છે ?

(A) શુભેચ્છા (B)અભિનંદન (C) સ્મૃતિ પત્ર (D) લેખિત પરીક્ષાનું પરિણામ

(6) જ્યારે કર્મચારી વારંવાર ગેરશિસ્ત આચરતો હોય ત્યારે પેઢી સંસ્થા અંતિમ પગલાં રૂપે કઈ પ્રક્રિયા કરે છે ?

(A)બઢતી ની (B)અપકર્ષની (C) નોકરીની સમાપ્તિ (D) બદલી

(7) આરોગ્ય સાથે સંકળાયેલી વીમા પોલિસીને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) જીવન વીમો (B) મેડીક્લેમ વીમો (C) સામાન્ય વીમો (D) પાક વીમો

(8) કયા દસ્તાવેજ દ્વારા જાહેર ભરણાના માટે આમંત્રણ આપવામાં આવે છે ?

(A) આવેદનપત્ર (B) નિયમન પત્ર (C) વિજ્ઞાપન પત્ર (D) નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર

(9) બે હપ્તા વચ્ચેનો સમયગાળો ઓછામાં ઓછો કેટલો હોવો જોઈએ ?

(A) 1 માસ (B) 2 માસ (C) 3 માસ (D) 4 માસ

(10) ત્યાગ પત્ર શેની સાથે સંકળાયેલ છે ?

(A)શેર જપ્તી (B) સ્થાપકોના રાજીનામાં
(C) હકના શેર (D) અરજીના નાણા પરત કરવા

(11) શેર હોલ્ડર માટે શેર.

(A) જંગમ મિલકત છે (B) જવાબદારી છે (C) રોકડ મિલકત છે (D) અચલ મિલકત છ

(12) શેર બજાર

(A) સટોડીયાઓનું બજાર છે (B) દેશના વિકાસની પારાશીશી છે
(C) રોકડ બજાર છે (D)માલ સામાન બજાર છે

(13) સ્વૈચ્છિક ફેર બદલીમાં

(A) અવેજ ની કોઈ જરૂર નથી (B) અવેજ આપવામાં આવતો નથી
(C)અવેજ હોય છે (D) પાછળની ગણતરી કરવામાં આવે છે

(14) ડિબેન્ચર એટલે.

(A) માલિકીની મૂડી (B) ઉછીની મૂડી (C) મિલકત (D) ખર્ચ

(15) ડિબેન્ચર ધારકોના વિશાળ સમુદાયનું પ્રતિનિધિત્વ કોણ કરે છે ?

(A) સંચાલક મંડળ (B) કંપની ચેરમેન (C) ડિબેન્ચર ધારક (D) ડિબેન્ચર ટ્રસ્ટી

(16) ડિબેન્ચર ધારક એ કંપનીનો કોણ છે ?

(A)લેણદાર (B) દેવાદાર (C)દેવાદાર લેણદાર (D) શેરધારક

(17) કંપનીના આવેદનપત્રની કઈ કલમમાં સહી કરવાથી સભ્ય તરીકે માની લેવામાં આવે છે ?

(A)મૂડી ની કલમ (B) ઉદ્દેશની કલમ (C) સ્થાપનાની કલમ (D) જવાબદારીની કલમ

(18) સંયુક્ત શેર ધરાવનાર વ્યક્તિઓ પૈકી કંપની કોના નામે પત્ર વ્યવહાર કરે છે ?

(A) પ્રથમ વ્યક્તિના નામે (B) બધી જ વ્યક્તિઓના નામે

(C) બીજી વ્યક્તિના નામે (D) છેલ્લી વ્યક્તિ ના નામે

(19) કંપનીમાં સેવા આપનાર નિષ્ણાત વ્યક્તિઓને અવેજમાં આપેલ શેરથી.

(A) સભ્યપદ મળતું નથી (B) મેનેજર પદ મળે છે

(C) સભ્યપદ મળે છે (D) અંશત સભ્યપદ મળે છે

(20)સ્વેટ ઈક્વિટી શેર ધારણ કરનારને.

(A) સભ્યપદ મળતું નથી (B) સભ્યપદ મળે છે

(C) અંશતઃ સભ્યપદ મળે છે (D) સભ્ય પદ સ્થગિત થાય છે

વિભાગ : B

- **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમા જવાબ આપો. (દરેક નો 1 ગુણ)** **10**

(21) બેંકની સેવાઓનો લાભ લેવા માટે કયા બે પ્રકારના ખાતા ખોલાવી શકાય ?

(22) સામાન્ય રીતે જાહેર ઉપયોગી સેવાઓ આપવાનું કાર્ય કઈ સંસ્થાઓ કરતી હોય છે ?

(23) કેટલાક સરકારી વિભાગોમાં ટેકનોલોજી ની મદદથી કેવી રીતે અરજી કરવાની હોય છે ?

(24) આંતર વિભાગીય પત્ર વ્યવહાર કયા સ્વરૂપમાં હોય છે ?

(25) રાજીનામું એટલે શું ?

(26) વિમાના મુખ્ય પ્રકારના નામ જણાવો.

(27) શેરના ભરણાના નામ આપો.

(28) કંપનીનું મહત્વનું લક્ષણ શું છે ?

(29) અદાલત વાલી કે ટ્રસ્ટીની નિમણૂક ક્યારે કરે છે ?

(30) યુદ્ધ કે કટોકટી જાહેર થતાં કઈ વ્યક્તિનું સભ્યપદ સ્થગિત કરવામાં આવે છે ?

વિભાગ : C

- **નીચેના 31 થી 40 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (દરેકના 2 ગુણ)** **(14)**

(31) જાહેર ઉપયોગી સેવાઓમાં કઈકઈ સેવાઓનું સમાવેશ કરી શકાય ?

(32) વીમો શેની સામે રક્ષણ મેળવવાની વ્યવસ્થા છે ?

(33) વીમા કરારમાં પ્રીમિયમ નું શું મહત્વ છે ?

(34) શેર સોપણીના સંજોગો જણાવો.

(35) માલિકી હકની ખરાઈ ક્યારે કરવામાં આવે છે ?

(36) મૂર્ત સ્વરૂપના શેરના ભયસ્થાનો ક્યા છે ?

(37) ડિબેન્ચર ધારક ના બે અધિકારો જણાવો.

(38) ગીરો ડિબેન્ચર એટલે શું ?

(39) સભ્યપદ નો અર્થ અને વ્યાખ્યા આપો.

(40) રૂપાંતરપાત્ર ડિબેન્ચર ધારક કઈ રીતે સભ્ય બને છે ?

વિભાગ : D

- **નીચેના 41 થી 47 સુધીના કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકના 3 ગુણ)** **(15**

(41) બેંકને કઈ બાબતો માટે ફરિયાદપત્રો લખવામાં આવે છે ?

(42) શેર વહેંચણી અંગે સેક્રેટરીની ફરજો જણાવો.

(43) ક્યા સંજોગોમાં શેરની વહેંચણી અનિયમિત ગણાય ?

(44) શેર ફેરબદલીનું મહત્વ જણાવો.

(45) શેરના કાયદાકીય હસ્તાંતરણ અંગે ના સંજોગો જણાવો.

(46) ડિબેન્ચર ફેરબદલીની વિધિ જણાવો.

(47) સંયુક્ત શેર ધારણ કરનાર સભ્યો વિશે નોંધ લખો.

વિભાગ : E

- **નીચેના 48 થી 53 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેકના 4 ગુણ)** **(16**

(48) અનિયમિત શેર વહેચણી અને ગેરકાયદેસર શેર વહેંચણી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

(49) શેર જપ્તી ની વિધિ સમજાવો.

(50) ફરજિયાત ફેર બદલીની વિધિ જણાવો.

(51) ડિબેન્ચર નો અર્થ જણાવી તેના પ્રકાર સમજાવો.

(52) શેર અને ડિબેન્ચર વચ્ચેનો તફાવત આપો.

(53) કંપનીનું સભ્યપદ કોણ મેળવી શકે ?

વિભાગ : F

- **નીચેના 54 થી 60 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (દરેકના 5 ગુણ)** **(25)**

(54) તમારી પેઢીને નામે બેંકમાં ચાલતું ખાતું બંધ કરવા માટેનો પત્ર દેના બેન્ક, ભરૂચને લખો.

(55) તમારા વિસ્તારમાં સીટી બસ સેવા ખૂબ જ અનિયમિતપણે ચાલી રહેલી છે ,જેની ફરિયાદ કરતો પત્ર લખો.

(56) તમારા વિસ્તારમાં ટ્રાફિકની સમસ્યા વધી રહી છે. તેના નિરાકરણ માટે વધુ ટ્રાફિક પોલીસ ફાળવવાની વિનંતી કરતો પત્ર લખો.

(57) એક કર્મચારી ફરજના સમય દરમિયાન કામના સ્થળ પર હાજર ન હતા આ અંગે ખુલાસો માંગતો નોટીસ સ્વરૂપે પત્ર લખો.

(58) કર્મચારીની બદલીનો આદેશ કરતો પત્ર લખો.

(59) આબન પટેલ વતી વીમા પ્રીમિયમની મુદતમાં ફેરફાર કરવાની વિનંતી કરતો પત્ર વીમા કંપનીને લખો.

(60) શેર અરજી અંગેની વિધિ સમજાવો.

011
54

Noon

FIRST EXAM - 2024-25
STD : 12 : સમાજશાસ્ત્ર

DATE : 17/10/2024

TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. (20)

(1) ભારત દેશ કેટલા ચોરસ કિલોમીટર ભૌગોલિક ક્ષેત્રમાં ફેલાયેલો છે ?
(A) 32,87,263 (B) 30,00000 (C) 31,57,263 (D) 35,68,287

(2) વસ્તીના બંધારણને શું કહે છે ?
(A) વસ્તી (B) જનસંખ્યા (C)માનવ (D) વસ્તીનું માળખુ

(3) નીચેનમાંથી કયો એવોર્ડ રમતગમત ક્ષેત્રનો છે ?
(A) વિરચક્ર (B) ભારતરત્ન (C) અર્જુન (D) અશોકચક્ર

(4) ભારતમાં સૌથી વધુ વસ્તી કયા ધર્મની છે ?
(A)હિન્દુ (B) મુસ્લિમ (C) શીખ (D)પારસી

(5) ભારતીય સંસ્કૃતિની વિશિષ્ટા શું છે ?
(A) અલગતા (B) વિવિધતામાં એકતા (C) સંકુચિત (D) અસહિષ્ણુતા

(6) હિન્દુ ધર્મનું ધર્મપુસ્તક કયું છે ?
(A) કુરાને શરીફ (B) અવેસ્તા (C) કલ્પસૂત્ર (D) શ્રીમદ્ ભગવદ ગીતા

(7) લોકસંસ્કૃતિએ કેવું સર્જન છે ?
(A) સહિયારું (B) કુદરતી (C) વ્યક્તિગત (D) લેખિત

(8) યુવાગૃહો કયા સમુદાયમાં જોવા મળે છે ?
(A) ગ્રામીણ (B)શહેરી (C)આદિવાસી (D)એકપણ નહીં

(9) વિશ્વમાં સૌથી વધુ આદિવાસી વસ્તી ધરાવતો દેશ કયો છે ?
(A) આફ્રિકા (B) ભારત (C) જાપાન (D) ચીન

(10) અનુસૂચિત જાતિઓની સૌથી ઓછી વસ્તી કયા રાજ્યમાં છે ?
(A) ગુજરાત (B) મિઝોરમ (C) અસમ (D) કેરલ

(11) મંડલ કમિશનમાં ભારતના કયા સમાજશાસ્ત્રીને કામગીરી સોંપવામાં આવી હતી ?
(A) આઈ.પી.દેસાઇ (B) અક્ષયકુમાર દેસાઇ
(C) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (D) તારાબેન પટેલ

(12) ભારતની આદિજાતિની વસ્તીનું વર્ગીકરણ કોણે કર્યું છે ?
(A) ડો વેરિયર એલવિન (B) ડો બ્રિજરાજ ચૌહાણ
(C) મજમુદાર (D) બી. પી. મંડલ

(13) સ્ત્રી સશક્તિકરણના લક્ષણો કોણે આપ્યાં છે ?
(A) મહાત્માગાંધી (B) ડો ચંદ્રિકા રાવલ (C) વિવેકાનંદ (D) કાલેલકર

(14) સાઈકલ સહાય યોજનાનો લાભ કોને આપવામાં આવે છે ?
(A) કન્યાઓને (B) છોકરાઓને (C) બંનેને (D) યુવાનોને

(15) 2011 ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ગુજરાતનું લિંગપ્રમાણ કેટલું છે ?

(A) 946 (B) 918 (C) 972 (D) 950

(16) ગુજરાતમાં વિદ્યાલક્ષ્મી બોન્ડ કયા ક્ષેત્રની યોજના છે ?

(A) શિક્ષણ (B) સામાજીક (C) આરોગ્ય (D) રમતગમત

(17) ઉદારીકરણમાં કઈ બાબત પર ભાર મુકાયો છે ?

(A) ઉદ્યોગ અને વેપાર (B) સમાજ અને સંસ્કૃતિ

(C) માનવકલ્યાણ (D) મનોરંજન

(18) સંસ્કૃતિકરણ માટે શ્રીનિવાસે સૌપ્રથમ કયો શબ્દ પ્રયોજ્યો હતો ?

(A) પશ્ચિમિકરણ (B) ઈસ્લામિકરણ (C) બ્રાહ્મીકરણ (D) ખાનગીકરણ

(19) સામાજીક પરિવર્તન એટલે શું ?

(A) રચનાતંત્રમાં ફેરફાર (B) ફેશનમાં ફેરફાર

(C) ખોરાકમાં ફેરફાર (D)યાંત્રિક ફેરફાર

(20) વિવિધ દેશની અર્થવ્યવસ્થા સમાજ અને સંસ્કૃતિક પર અસર કરતી કઈ પ્રક્રિયા છે ?

(A) પશ્ચિમિકરણ (B) ખાનગીકરણ (C) ઉદારીકરણ (D) વૈશ્વિકીકીરણ

- **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો.** **(1**

(21) ભારતીય સંસ્કૃતિ વિશ્વમાં શાનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે?

(22) ભારતમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય કયું છે?

(23) શીખ ધર્મના પાંચ 'ક' કયા છે ?

(24) લોકસંકૃતિના અંગો કયા કયા છે ?

(25) આદિવાસિઓને બંધારણમાં કયા નામે ઓળખવામાં છે?

(26) અનુસૂચિત જાતિઓને ગાંધીજીએ કયું નામ આપ્યું છે?

(27) SEWA નું પૂરું નામ જણાવો?

(28) લિંગપ્રમાણ એટલે શું?

(29) સામાજીક પરિવર્તન એટલે શું ?

(30) સંસ્કૃતિકરણના ખ્યાલ કયા સમજશાસ્ત્રીએ આપ્યો છે?

- **નીચેના પ્રશ્નોના ટુંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ 10 પ્રશ્નો)** **(2**

(31) ભારતના વિકાસમાં કઈ કઈ સમસ્યાઓ અવરોધક છે ?

(32) રાષ્ટ્રીય એકતાની વ્યાખ્યા આપો ?

(33) ભારતીય સંસ્કૃતિનાં સ્વરૂપો કયા છે તે જણાવો.

(34) આદિવાસીઓની માટીકલાની સમજૂતી આપો.

(35) પ્રાચીન કાળમાં ભારતની ભૌગોલિક એકતા માટે કયા નામો વપરાતા હતા.

(36) જાદુના પ્રકારો કેટલા છે? કયા કયા.

(37) ટોટેમવાદ એટલે શું?

(38) ભારતીય આદિમજાતની કળામાં કયા બે વાદદર્શાવ્યા છે?

(39) સ્ત્રી સશક્તિકરણના સામાજીક મહત્વ વિશે ગાંધીજીએ શું કહ્યું છે?

(40) સ્ત્રી સશક્તિકરણની વ્યાખ્યા આપો?

(41) સ્ત્રીઓ માટેના કાયદાઓ કયા ત્રણ વિભાગમાં વહેંચાયેલા છે ?

(42) સંસ્કૃતિકરણ એટલે શું ?

(43) પશ્ચિમિકરણ એટલે શું ?

(44) પ્રભાવિજ્ઞાતિના માપદંડો કયા છે ?

- **નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો (કોઈપણ 10 પ્રશ્નો)**

(45) રાષ્ટ્રીય એકતાના પરિબળ તરીકે નાગરિક ફરજો સમજાવો

(46) ભારતનુ ધાર્મિક વૈવિધ્ય સમજાવો.

(47) ભારતીય સંસ્કૃતિનું પ્રશિષ્ટ-માર્ગી સ્વરૂપ સમજાવો.

(48) ધાર્મિક સમુદાય તરીકે હિન્દૂ સમુદાયની સમજૂતી આપો

(49) લોકસંસ્કૃતિ વિશે ટૂકનોંધ લખો.

(50) અન્ય પછાત વર્ગો વિશે ટૂકનોંધ લખો.

(51) આદિવાસી વિકાસકાર્યક્રમો જણાવો .

(52) અનુસૂચિત જાતિ વિશે ટૂકનોંધ લખો.

(53) સ્ત્રી સશક્તિકરણના લક્ષણો જણાવો

(54) સ્ત્રીઓના બંધારણીય અધિકારો જણાવો

(55) ગુજરાતમાં સ્ત્રીઓ માટેની આરોગ્યલક્ષી યોજનાઓ જણાવો.

(56) ઉદારીકરણના લાભ જણાવો

(57) સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનનાં લક્ષણો જણાવો

(58) પશ્ચિમિકરણનાં પાસાં સમજાવો.

- **નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો (કોઈપણ 4 પ્રશ્નો)**

(59) ભારતનું સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્ય સમજાવો

(60) શહેર સમુદાયની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો સમજાવો

(61) અનુસૂચિત જનજાતિની લાક્ષણિકતાઓ ટુંકમાં સમજાવો.

(62) સ્ત્રી સશક્તિકરણની વ્યાખ્યા આપી તેનુ મહત્વ સમજાવો

(63) સંસ્કૃતિકરણની વ્યાખ્યા આપી તેના પાસાં સમજાવો

(64) વૈશ્વિકીકરણની વ્યાખ્યા આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

FIRST EXAM - 2024-25

Noon

STD : 12 : ભૂગોળ

DATE : 21/10/2024

TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે 01 થી 20 હેતુ પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો . (દરેકનો 01 ગુણ)** **(20)**

1. માનવ ભૂગોળ એવા બધા તત્વોનો અભ્યાસ કરે છે જે માનવીની ક્રિયા પ્રતિક્રિયા દ્વારા પ્રભાવિત થાય છે. આ વ્યાખ્યા કોણે આપી.
   (A) જીન બ્રુન્સ (B) બ્લાશ (C) કુ.સેમ્પલ (D) હંટિગ્ટન
2. માનવ ભૂગોળ કેવું વિજ્ઞાન છે.
   (A) ગત્યાત્મક (B) નિર્ણયાત્મક (C) શોધનાત્મક (D) એક પણ નહિ
3. માનવ ભૂગોળમાં કેન્દ્રસ્થાને કોણ છે.
   (A) માનવ (B) પૃથ્વી (C) ઉદ્યોગ (D) ભૌતિક તત્વો
4. સૌથી વધુ વસ્તી ગીચતા ધરાવતો એશિયા ખંડ તો સૌથી ઓછી વસ્તી ગીચતા ધરાવતો ભૂમિ ખંડ કયો ?
   (A) ઓસ્ટ્રેલિયા (B) અમેરિકા (C) યુરોપ (D) એક પણ નહીં
5. પાકિસ્તાન અને બાંગ્લાદેશ ની વસ્તી કરતા ભારતના કયા રાજ્યની વસ્તી વધારે છે
   (A) ઉત્તર પ્રદેશ (B) મહારાષ્ટ્ર (C) ગુજરાત (D) પંજાબ
6. ભારતનું સૌથી ઓછું જાતિ પ્રમાણ ધરાવતું રાજ્ય.
   (A) હરિયાણા (B) ઓડીસા (C) રાજસ્થાન (D) દમણ
7. ભારત દેશમાં ગુજરાતી ભાષા કયા ક્રમે આવે છે .
   (A) સાતમા (B) આઠમા (C) પ્રથમ (D) બીજા
8. લામા અને યાક પ્રાણી કયા પ્રદેશના લોકો પાળે છે.
   (A) પર્વતીય પ્રદેશ (B) ટુંડ્રપ્રદેશ (C) રણપ્રદેશ (D) એક પણ નહીં
9. દક્ષિણ ભારતના પાલિયાન તો મલેશિયાના કયા લોકો પ્રાથમિક પ્રવૃત્તિ કરે છે.
   (A) સેમાંગ (B) પિગ્મી (C) લેપ (D) બુસમેન
10. ઔદ્યોગિક ક્રાંતિની શરૂઆત કયા ખંડમાં થઈ હતી.
    (A) યુરોપ (B) આફ્રિકા (C) એશિયા (D) ઉત્તર અમેરિકા
11. ભૂ-ભાગમાંથી ખનીજો મેળવવા જમીન પર ની માટી કે રેતી ને દૂર કરવી અને ખોદકામ કરવું એટલે.....
    (A) ખનન (B) ખનીજ (C) ધાત્વિક ખનીજ (D) એક પણ નહીં
12. કિંમત ચૂકવીને મેળવવામાં આવતી સેવા....
    (A) તૃતીય (B) ચતુર્થમ (C) પ્રથમ (D) દ્વિતીય
13. ઇન્ટરનેટના આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવહાર નું ઉદગમ કેન્દ્ર કયું છે..
    (A) યુ.એસ.એ (B) આફ્રિકા (C) જાપાન (D) ભારત
14. સંદેશા વ્યવહાર ની ખુબ જ સરળ બનાવનાર....
    (A) ઇન્ટરનેટ (B) કમ્પ્યુટર (C) દૂરદર્શન (D) રેડિયો

15. વિશ્વમાં સૌપ્રથમ રેલની શરૂઆત કયા વર્ષમાં થઈ હતી..

(A) 1825 (B) 1853 (C) 1855 (D) 1854

16. ભારતમાં સૌપ્રથમ રેલવેની શરૂઆત 16 એપ્રિલ...... મુંબઈ અને થાણા વચ્ચે કયા વર્ષમાં થઈ હતી.

(A) 1853 (B) 1825 (C)1845 (D) 1953

17. વિશ્વનો સૌથી વધુ ગીચ રેલમાર્ગ કયો છે.

(A) બેલ્જિયમ (B) બ્રાઝિલ (C) ચીન (D) એક પણ નહીં

18. ભારતમાં રેડિયો નું પ્રથમ પ્રસારણ ક્યારે થયું.

(A) 1923 (B) 1936 (C) 1975 (D) 1997

19. ભારતમાં પ્રથમ બોલતી શ્વેત શ્યામ હિન્દી ફિલ્મ કઈ હતી

(A) આલમ આરા (B) રાજા હરિશચંદ્ર (C) નરસિંહ મહેતા (D) એક પણ નહીં

20 ભારતે આર્યભટ્ટ ઉપગ્રહ ક્યારે પ્રક્ષેપિત કર્યો.

(A) 1975 (B) 1997 (C) 1989 (D) 1981

વિભાગ : B

- **નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તરો એક બે વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 01 ગુણ)** **(10)**

21. વિશ્વની સૌથી જૂની ફિલ્મ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ કઈ છે.
22. વિશ્વનો પ્રથમ મુદ્રિત સમાચાર પત્ર કયું છે.
23. ભારતનો આંતરિક જળ માર્ગ નંબર એક કઈ નદી પર આવેલો છે.
24. ભૂમધ્ય સમુદ્ર અને રાતા સમુદ્રને જોડતી નહેર કઈ છે ?
25. સિલિકોન વેલી એટલે શું.
26. ચતુર્થક પ્રવૃત્તિ એટલે શું
27. ખનીજ ની વ્યાખ્યા આપો.
28. દ્વિતીય પ્રવૃત્તિ એટલે શું
29. રાજસ્થાનના કયા વિસ્તારોમાં અતિશય ઓછી વસ્તી ગીચતા જોવા મળે છે.
30. કયા સમયગાળાને સંશોધન યુગ કહેવાય છે.

વિભાગ : C

- **નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 31 થી 42 સુધીના 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ આઠ (08) પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (દરેકના 02 ગુણ)** **(16)**

31. માનવ ભૂગોળ એટલે શું
32. પ્રાકૃતિક પર્યાવરણ અને સાંસ્કૃતિક પર્યાવરણ વચ્ચેના તફાવતના બે બે મુદ્દાઓ જણાવો
33. વસ્તીગીચતા પર અસર કરતા પરિબળો જણાવો
34. ભારતીય નૃવશ શાસ્ત્રી બી.એસ.ગુહાના મતે ભારતમાં છ મુખ્ય પ્રજાતિઓ જણાવો
35. ભારતના ભાષાકીય માળખાનો ખ્યાલ આપો.
36. ખનન એટલે શું ખનનના પ્રકારો જણાવો.
37. સેવા ક્ષેત્રમાં રોજગારી નીતકોમાં સતત વૃદ્ધિ થઈ રહી છે. કારણ આપો.
38. પરિવહન એટલે શું પરિવહનના મુખ્ય માધ્યમો જણાવો.
39. સ્વર્ણિમ ચતુર્ભુજ રાષ્ટ્રીયધોરી માર્ગ યોજના વિશે લખો.

40. સંચાર એટલે શું તેના સાધનો જણાવો.

41. ઈ-મેલ કોને કહેવાય.

42. રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ નંબર-2 વિશે લખો.

વિભાગ : D

- **નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 43 થી 54 સુધીના 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ આઠ (08) પ્રશ્નોના ઉત્તર મુદ્દાસર લખો.(દરેકના 03 ગુણ)** **(24)**

43. ફિલ્મ ઉદ્યોગ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો

44. કોમ્પ્યુટરના ઉપયોગો જણાવો

45. ઈન્ટરનેટ વિશે સવિસ્તાર લખો

46. સુએઝ નહેર વિશે લખો

47. પાઈપલાઈનના લાભાલાભ લખો.

48. ઉચ્ચસ્તરીય સેવાઓ જણાવો

49. શિકાર સંગ્રાહક પ્રવૃત્તિ ટૂંકનોંધ લખો

50. મોટા પાયાના ઉદ્યોગો વિશે લખો.

51. ભારતની વસ્તી નીતિમાં સમાવિષ્ટ બાબતો જણાવો

52. ભારતમાં વસ્તી વિતરણની પ્રાદેશિક વિભિન્નતાઓ જણાવો

53. માનવ ભૂગોળના વિકાસની રૂપરેખા જણાવો

54. માનવ ભૂગોળના કાર્યો સ્પષ્ટ કરો

વિભાગ : E

- **નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 55 થી 61 સુધીના સાત પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ પાંચ(05) પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. 62માં પ્રશ્નમાં નકશાપૂર્તિ કરો.(દરેકનો 05 ગુણ)** **(30)**

55. માનવ ભૂગોળ અભ્યાસના અભિગમો જણાવી. નિશ્ચયવાદ સંભવવાદ અને માનવ કલ્યાણલક્ષી અભિગમ લખો.

56. વસ્તી ગીચતા પર અસર કરતા પરિબળો જણાવી ભૌગોલિક પરિબળો વિશે લખો.

57. માનવ વિકાસ એટલે શું ? તેના માપન વિશેની સમજૂતી આપો

58. પરિવહનનો અર્થ સમજાવી વિશ્વના મુખ્ય સડક માર્ગ વિશે માહિતી આપો

59. ભારતના મુખ્ય આંતરિક જળમાર્ગ વિશેની માહિતી આપો.

60. સમાચાર પત્રો અને સામાયિકો વિશે ટૂંકનોંધ લખો

61. દુરદર્શન અને આકાશવાણી વિશે લખો

62. તમને આપવામાં આવેલા ભારતના નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્યસ્થાને દર્શાવો

    1. રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ નંબર-2 દર્શાવો
    2. રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ નંબર- 8 દિલ્હી થી મુંબઈ
    3. સૌથી ઓછી વસ્તી ગીચતા ધરાવતો રાજ્ય - અરુણાચલ પ્રદેશ
    4. સૌથી ઓછું જાતિ પ્રમાણ ધરાવતું રાજ્ય - હરિયાણા
    5. સૌથી વધુ સાક્ષરતા ધરાવતું રાજ્ય - કેરળ

011

Noon	FIRST EXAM : 2024-25	
DATE : 22/10/2024	STD : 12 : HINDI	TIME : 3 HOURS MARKS : 100

विभाग : A : गद्य विभाग

सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए । (8)

(1) रेडियम किस प्रजा से दुःखी है ?

(A) अमरीकी (B) भारतवासी (C) जापानी (D) चीनी

(2) वजीरअली वकील का कत्ल करके कहाँ भाग गया ?

(A) आजमगढ़ (B) अफगानिस्तान (C) दिल्ली (D) नेपाल

(3) सिकरम किससे चलती है

(A) बैलों से (B) घोड़ों से (C) ऊँटो से (D) गधों से

(4) लेखक के पिताजी घर बनाने के लिए कहाँ से चिकनी मिट्टी लाते थे ?

(A) सरोवर (B) नदी (C) आँबा तालाब (D) हँस तालाब

(5) अकेली कहानी का लेखिका का नाम क्या है ?

(A) मृदुला गर्ग (B) कृष्णा सोबती (C) सोमाबुआ (D) मन्नू भण्डारी

(6) पंडित अलोपीदिन को किस पर अखंड विश्वास था ?

(A) लक्ष्मीजी पर (B) रामजी पर (C) हनुमानजी पर (D) शिवजी पर

(7) अग्नि कुंड सिकुड़कर क्या बन गया ?

(A) रेडियम (B) पृथ्वी (C) युरेनियम (D) कुछ भी नहीं

(8) कर्नल ने सवार को कितने कारतूस दिए ?

(A) पाँच (B) तीन (C) दस (D) बहुत

निम्नलिखित रचना के साथ योग्य पात्र का जोडा मिलाकर लिखिए । (2)

अ	ब
(9) कारतूस	(1) गांधीजी
(10) नमक का दारोगा	(2) वजीरअली
	(3) वृद्ध मुंशीजी

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए । (4)

(11) वंशीधर के पिता का नाम क्या था ?

(12) हरखू के माता का नाम लिखिए ।

(13) बंद रहने के कारण पुराना घर कैसा होता जा रहा था ?

(14) गोरा अँगुली दिखाकर क्या बडबडता था ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए । (किन्ही तीन) (6)

(15) कर्नल हक्का-बक्का क्यों हो गया ?

(16) पारस पत्थर का कार्य क्या है ?

(17) वृद्ध मुंशीजी क्यों फूले न समाए ।

(18) सोमा बुआ के परिवार के बारें में बताइए ।

(19) लेखक के पिता ने यह घर कैसा बनाया था ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पाँच-छः वाक्यों में लिखिए । **(5**

(20) रेडियम की उत्पत्ति का सविस्तार वर्णन करें ।

अथवा

(20) सोमा बुआ की पारिवारिक समस्या क्या थी ?

विभाग : B : पद्य विभाग

निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए । **(8**

(21) 'ओलूरी' का क्या अर्थ है ?

(A) विरोधी (B) मालिक (C) कौतूहल (D) विनय

(22) गोपियाँ किसकी बनी माला पहेनेंगी ?

(A) गुंजा की (B) मोर-पंख की (C) मोती की (D) फूलों की

(23) शकुंतला के पुत्र का नाम क्या था ?

(A) दुष्यंत (B) जयसिंह (C) भरत (D) वनराज चावडा

(24) जब बादल को घिरते देखा तब किस ऋतु का प्रभाव था ?

(A) शिशिर (B) हेमंत (C) वर्षा (D) वसंत

(25) कविने किस वन का जिक्र किया है ?

(A) सुंदरवन (B) मधुवन (C) चीडवन (D) तपोवन

(26) मदिरालय किन पर नहीं पछताता ?

(A) टूटे प्यालों पर (B) टूटे सपनो पर (C) टूटे कांच पर (D) टूटे दुःख पर

(27) कृष्ण के संग कौन विराजमान है ?

(A) ग्वालबाल (B) यशोदा (C) नंद (D) स्यामा अर्थात् राधा

(28) बालक किसके आश्रम में पढ रहा था ?

(A) द्रोणचार्य (B) गौतम के (C) दुर्वासा के (D) कश्यप के

निम्नलिखित रचना के साथ योग्य कवि का नाम लिखिए । **(2)**

अ	ब
(29) बाढ की संभावनाएँ	(1) मीराबाई
(30) कृष्ण-भक्ति	(2) रसखान
	(3) दुष्यंतकुमार

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए । **(4)**

(31) कृष्ण क्या कर रहे है ?

(32) कृष्ण को किसने मोह लिया है ?

(33) दुष्यंत की पत्नी का नाम क्या था ?

(34) घर कहाँ बने हुए है ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर तीन-चार वाक्यों में लिखिए । (किन्ही तीन) **(6)**

(35) कृष्ण कैसी होली खेल रहे है ?

(36) गोपियाँ कृष्ण की बाँसुरी को अपने होठों पर क्यों नहीं रखना चाहती ?

(37) सिंहनी क्यों गरजने लगी ?

(38) 'बादल को घिरते देखा है' कविता के प्रथम चरण में कौन-सा दृश्य है ?

(39) चीड वन में आँधियों की बात करने से क्या होगा ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पाँच- छः वाक्यो में लिखिए । (5)

(40) कवि कुसुम के प्रतिक द्वारा क्या संदेश देना चाहते है ?

अथवा

(40) चकवा-चकवी के प्रणय के बारें में कवि ने क्या लिखा है ?

विभाग : C : व्याकरण

निम्नलिखित शब्दों के समानार्थी शब्द लिखिए । (2)

(41) चिकित्सा (42) अम्बर

निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए । (2)

(43) दुश्मन (44) टूटना

निम्नलिखित शब्दो के तत्सम् रुप लिखिए । (2)

(45) जिन्दा (46) आँसू

निम्नलिखित शब्दों में से प्रत्यय अलग कीजिए । (2)

(47) शिक्षित (48) एकाकीपन

निम्नलिखित शब्द समूह के लिए एक शब्द दीजिए । (2)

(49) नई वैज्ञानिक खोज ।

(50) सूर्योदय से सूर्यास्त तक का समय ।

निम्नलिखित अशुद्ध वाक्य को शुद्ध करके पुनः लिखिए । (1)

(51) मैं बादल को धिरते देखा है ।

निम्नलिखित कहावत का अर्थ लिखिए । (1)

(52) चार दिनों की चांदनी फिर अँधेरी रात ।

निम्नलिखित मुहावरों का अर्थ देकर वाक्य-प्रयोग में कीजिए । (4)

(53) हृदय में शूल उठना ।

(54) अप्रैल-फूल बनाना ।

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-दो वाक्य में लिखिए । (4)

(55) सोफ्टवेयर किसे कहते है ?

(56) शब्दकोश किसे कहते है ?

(57) डाकघर किसे कहते है ?

(58) शिकायत कौन दायर कर सकता है ?

विभाग : D : अर्थग्रहण

निम्नलिखित पद्यांश का भावार्थ स्पष्ट कीजिए । (5)

(59) ''छडी तानकर बोला बालक रोष से ।
बाधा देगी क्रीडा में यदि तू कभी
मार खाएगी और तुझे दूँगा नहीं,
इस बच्चे को, चली जा अरी भाग जा ।''

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर एक-तिहाई में सारांश लिखकर शिर्षक लिखिए । (5)

(60) निंदा का उद्गम ही हीनता और कमजोरी से होता है । मनुष्य अपनी हीनता से दबता है । वह दूसरों की निंदा करके ऐसा अनुभव करता है कि, वे सब निकृष्ट हे और वह उनसे अच्छा है, उसके अहं की इससे पुष्टि होती है । ज्यों ज्यों कर्म क्षीण होता है, त्यों त्यों निंदा की प्रवृत्ति बढती जाती है । कठिन कर्म ही ईर्षा, द्वेष और इन से उत्पन्न निंदा को मारता है । स्वर्ग में देवताओं को बिना उगाया अन्न, बिना बनाया महल, और बिन बोये फल मिलते है । अकर्मण्यता में उन्हें अप्रतीष्ठित होने का भय बना रहता है , इस लिए कभी मनुष्यों से उन्हें ईर्षा होती है ।

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गये प्रश्नों के उत्तर लिखिए । (5)

गीता जीवन की कला सिखाती है । जब मैं देखता हूँ कि हमारा समाज आज हमारी संस्कृति के मौलिक सिद्धांतों की अवहेलना करता हैं, तब मेरा हृदय फटता है । आप चाहे जहाँ जाएँ, परंतु संस्कृति के मौलिक सिद्धांतों को सदैव साथ रखें । संसार के सारे सुख क्षणभंगुर और अस्थायी होते है । वास्तविक सुख हमारी आत्मा में ही है । चरित्र्य नष्ट हो जाने से मनुष्य का सबकुछ नष्ट हो जाता है । संसार के राज्य पर विजयी होने पर भी आत्मा की हार सबसे बड़ी हार है । यही है हमारी संस्कृति का सार, जो अभ्यास द्वारा सुगम बनाता है ।

प्रश्न :

(61) गीता हमें क्या सीखाती है ?

(62) संसार के सारे सुख कैसे होते है ?

(63) मनुष्य का सबकुछ कब नष्ट हो जाता है ?

(64) संस्कृति का सार क्या है ?

(65) इस परिच्छेद को उचित शीर्षक दीजिए ।

विभाग : E : लेखन विभाग

निम्नलिखित रुपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शिर्षक एवं बोधपाठ लिखिए । (5)

(66) एक कमजोर लडका – परीक्षा में असफल रहना – निराशा – आत्महत्या करने जंगल में जाना – पेड पर मकडी के बार बार चढने का प्रयत्न करते देखना – सफलता का मार्ग मिलना – वापस लौटना – ध्यान से पढना – सफल होना – बोध ।

निम्नलिखित किसी विषय पर लगभग 250 वाक्यों में निबंध लिखिए । (10)

(67) यदी तीसरा विश्वयुद्ध हुआ तो :

(प्रस्तावना – प्रथम और द्वितीय विश्वयुद्ध – भयानकता – नरसंहार – अद्यतन शस्त्रो और विनाशकारी अणुशक्ति – विश्वयुद्ध से बचने का उपाय – चिंताएँ – उपसंहार ।)

अथवा

(67) बाढ़ के दृश्य :

(प्रस्तावना – बाढ़ का कारण – बाढ़ आने पर – बाढ़ के समय – बाढ़ का पानी उतर जाने के बाद – हमारा कर्तव्य – उपसंहार ।)

अथवा

(67) ग्रीष्म का मध्याहन :

(प्रस्तावना – गर्मी की ऋतु – गर्मी की पराकाष्ठा – दोपहर में चारो और सन्नाटा – गर्मी से बचने के लिए उपाय – ठंडे की बोलबाला – गरीब, मजदूर, किसान की दयनीय स्थिति – प्रकृति का प्रकोप – उपसंहार)

Noon	**FIRST EXAM - 2024-25**	
	STD : 12 : (Comm.)	
DATE : 23/10/2024	**વિષય : સંસ્કૃત**	**TIME : 3 HOURS**
		MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચેના પદ્યખંડનો અનુવાદ કરો.** **(8)**

(1) यस्य भूमिः प्रमान्तरिक्षमुतोदरम् ।
दिवं यश्चक्रे मूर्धानं तस्मै ज्येष्ठाय ब्रह्मणे नमः ॥
यस्य सूर्यश्चक्षुश्चन्द्रमाश्च पुनर्णवः
अग्निं यश्चक्रे आस्यं तस्मै ज्येष्ठाय ब्राह्मणे नमः ॥

(2) दुराचारो हि पुरुषो लोके भवति निन्दितः ।
दुःखभागी च सततं व्याधितोऽल्पायुरेव च ॥
आचारात् लभते ह्यायुः आचारात् ईप्सिता प्रजाः
आचारात् धनमक्षय्यम् आचारो हन्त्यलक्षणम् ॥

(3) भूतैः आक्रम्यमाणोऽपि धीरो दैववशानुगैः ।
तद्विद्वान न चलेत मार्गदन्वशिक्षं क्षितेव्रतम् ॥
गुणैगुणानुपादत्ते यथाकालं विमुञ्चति ।
न तेषु युज्यते योगी गोभिर्गा इव गोपतिः ॥

- **નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.** **(2)**

(4) चित्तवृत्तयः खलु कीदृश्य भवन्ति ? अथवा

(4) के त्रयः नामधारकाः सन्ति ?

- **નીચેની વિવરણાત્મક નોંધ લખો.** **(2)**

(5) यक्षः अथवा

मेधां

- **શ્લોકપૂર્તિ કરો.** **(3)**

(6) यथा काष्ठमयो .... नामधारकाः ॥ अथवा

(6) सर्वं परवशं .... सुखदुःखोः ॥

- **નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ઉત્તર લખો.** **(5)**

(7) मानवस्य मनः कीदृशं वर्तते ?

(A) हृत्प्रतिष्ठितम् (B) श्रेष्ठम् (C) शुभम् (D) अशुभम्

(8) मेधां मे .... ददातु ।

(A) सूर्य (B) इन्द्रश्च (C) चन्द्रमा (D) ब्रह्म

(9) वेदाभ्यासो हि .... ।

(A) पञ्चधा (B) द्विधा (C) त्रिधा (D) चतुर्धा

(10) आचारः किं हन्ति ?

(A) यशः (B) अलक्षणम् (C) आयुः (D) धनम्

(11) कस्य कीर्तनः मुनिः पुनाति ?

(A) भ्रमरस्य (B) भूमिः (C) जलस्य (D) बुद्धेः

વિભાગ : B

- નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરો. (કોઈપણ બે) (6)

(12) ततः असुराः भगवन्तं प्रजापतिं प्रार्थितवन्तः अस्मभ्यं हितकारकम् अक्षरम् उपदिशतु इति । तदा प्रजापतिः 'द' इति प्रोक्तवान ।अर्थात् दयध्वमिति । अस्याशयः- असुराः स्वभावतः एव क्रूराः हिंसादिपराः सन्ति । अतः ते प्राणिषु दयां कुर्वन्तु इति ।

(13) व्याघ्रः उवाचः - शृणु रे पान्थ । प्रागेव यौवनदशायाम् अहम् अतीव दुर्वृत्तः आसम् । अनेक गो - मनुष्याणां वधात् मे पुत्राः मृताः दाराच्च । वंशहीनः चाहं जातः । ततः केनचिद्धार्मिकेण अहम् उपदिष्टः - दानधर्मं चरतु भवानिति ।

(14) पुरोहितः एवं हि मन्यते यत गृहस्थाश्रमस्य नानाविधानि कार्याणि सुशीलायाः सौजन्यशालिन्या धर्मपत्न्याः मार्गदर्शने सम्पन्नानि भवन्ति । अतः एतादृशे क्रमे तेषु तेषु कार्येषु कन्यायाः नेतृत्वं स्यात् वरश्च तस्या अनुकरणं कार्यात् - इत्येवं कर्तव्यमेकं सूचितं भवति ।

- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (2)

(15) मूर्खाणां कालः केन प्रकारेण गच्छति ? अथवा

(15) स्वभावतः के क्रूरा सन्ति ?

- વિવરણાત્મક નોંધ લખો. (2)

(16) सुमन्त्र अथवा सप्तपदी

- નીચેની ખાલીજગ્યા પૂરો. (3)

(17) .... सकाशात् सुमन्त्रः आगतः । (भरतस्य , रामस्य)

(18) इंद .... गृह्यताम् । (ताम्रकङ्कणम् , सुवर्णकङ्कणम्)

(19) विवाह संस्कारवसरे वधूवरौ .... परितः । (यज्ञाग्नि , कुम्भम्)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ઉત્તર લખો. (5)

(20) 'दत्त' इत्युपदेशः कस्मै प्रदत्तः ?

(A) देव (B) मनुष्य (C) असुर (D) सज्जन

(21) महर्षिणा कः शप्त आसीत् ?

(A) दशरथ (B) रामः (C) भरत (D) रावणः

(22) तिसृ। प्रदक्षिणासु का अग्रे चलति ?

(A) वरः (B) कन्या (C) पुरोहित (D) यजमान

(23) वैदिकस्य विवाहविधेः आत्मा कः ?

(A) मित्रता (B) सप्तपदी (C) शत्रुता (D) प्रदक्षिणा

(24) महापङ्के पतितं पथिकम् उत्थापयितुं कः कथयति.

(A) वृद्धव्याघ्र (B) शृगाल (C) सिंह (D) राजपुत्र

વિભાગ : C

- નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચી સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં આપો. (4)

(25) अस्ति दक्षिणारण्ये एकः वृद्धः व्याघ्रः । सः स्नातः कुशहस्तः सरस्तीरे ब्रूते भो भो पान्थाः । इदं सुवर्णकङ्कणं गृह्यताम् । ततः लोभाकृष्टेन केनचित्पान्थेन आलोचितं यत् भाग्येन एतत्सम्भवति । किन्तु अस्मिन् आत्मसन्देहे प्रवृत्तिः न विधेया ।

(क) दक्षिणारण्ये कः अस्ति ?

(ख) व्याघ्र: कीदृश: कुत्र तिष्ठति ?

(ग) व्याघ्र: किं ब्रूते ?

(घ) लोभाकृष्टेन पान्थेन किम् आलोचितम् ?

- **સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)** (6)

(26) યક્ષ યુધિષ્ઠિર સંવાદ

(27) પ્રજાપતિનો 'द' ઉપદશે

(28) વાઘની ચતુરાઈ.

- **નીચે આપેલા સંદર્ભ સમજાવો. (કોઈપણ બે)** (6)

(29) कथं मारात्मके त्वयि विश्वास ?

(30) द्विष्ट्या अनपराद्ध अत्रभवती ।

(31) जटाधर: सञ्जुहुधीह पावकम् ।

- **નીચેના વાક્યોને કથાનકના ક્રમ પ્રમાણે લખો.** (4)

(32) (A) कङ्कणस्य तु लोभेन मग्न: पङ्के सुदुस्तरे ।

(B) व्यसनेन तु मूर्खाणां निद्रया कलहैन वा ।

(C) वृद्ध - व्याघ्रेण सम्पाप्त: पथिक: सम्मृतो यथा ।

(D) काव्य-शास्त्र विनोजेन कालो गच्छति धीमताम् ।

વિભાગ : D

- **નીચેનો ફકરો વાંચી પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.** (4)

(33) अथ कदाचित् द्रविडदेशात् कोऽपि लक्ष्मीधरनामा विद्वान भोज सभां प्राप्त: । सूर्यमिव शोभमानं तं दृष्वा नृपसभा इव । राजा स बहुमान तम् आगमनस्यं कारणम् अपृच्छत् । स सविनयं प्रत्यवदत् ''देव अहमत्र कुटुम्बेन सह निवासाय समागत ।''

प्रश्ना :

(1) कदाचित भोजसभां क: प्राप्त: ?

(2) नृपसभां कं द्रष्टवा परिभूता ?

(3) राजा तं विद्वानं सबहुमानं किम् अपृच्छत् ?

(4) लक्ष्मीधर: भोजराजं सविनयं किं प्रयवदत् ?

- **પ્રશ્નોના જવાબ આપો.** (6)

(34) સિંહની બાબતમાં મુસાફર શું વિચારે છે ?

(35) મનુષ્ય 'द' વર્ણનો અર્થ લીધો ?

(36) જનસ્થાન છોડીને રામ ક્યાં ગયા હતા ?

- **અર્થવિસ્તાર કરો.**

(37) माता गुरुतरा भूमे: खात् पितोच्चतर: तथा ।
मन: शीघ्रतरं वायो: चिन्ता बहुतरी तृणात् ।।

अथवा

(37) सार्थ: प्रवसने मित्रं भार्या मित्रं गृहे सत: ।
आतुरस्य भिषक् मित्रं दानं मित्रं मरिष्यत: ।।

- નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો. (3)

(38) द्विवं यश्चके .... । (मूर्धानम् , उदरम्)

(49) तन्नाम .... देहि । (अशिश्रिम् , चित्तिम्)

(40) .... गोपति । (सूर्य , पृथ्वी)

- નીચેના શ્લોકાંશોને જોડો. (4)

(41) सदा प्रहृष्टया भाव्यम् - मधुवातेन संसृतम्

(42) यथा काष्ठमयो हस्ती - वेदाभ्यासो हि पञ्चधा

(43) यथान्नं मधुसंयुक्तम् - सत्कार्येषु दक्षया

(44) तद्दानं चैव शिष्येभ्यः - यथा चर्ममयो मृगः

વિભાગ : E

- પરીચયાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (8)

(45) રામાયણ કથાવસ્તુ (46) મહાભારત કથાપરિચય

(47) કાલિદાસ (48) રઘુવંશમ્

- ન્યાય સમજાવો. (2)

(49) अग्निशिखान्याय

- યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને લખો. (10)

(50) રામાયણના કર્તા કોણ છે ?

(A) વેદવ્યાસ (B) વાલ્મીકિ (C) જૈમિનિ (D) કાલિદાસ

(51) રામાયણના કાંડ કેટલા છે ?

(A) ચાર (B) આઠ (C) પાંચ (D) સાત

(52) દશરથ રાજાને કેટલી રાણીઓ હતી ?

(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર

(53) આદિ કવિના નામે કોણ જાણીતા છે ?

(A) વેદવ્યાસ (B) કાલિદાસ (C) ભાસ (D) વાલ્મીકિ

(54) મહાભારતને કયો વેદ કહેવામાં આવે છે ?

(A) પંચમવેદ (B) ઋગ્વેદ (C) સામવેદ (D) અથર્વવેદ

(55) મહાભારતમાં કેટલા પર્વો છે ?

(A) પંદર (B) સાત (C) અઢાર (D) પાંચ

(56) મહર્ષિ વેદવ્યાસનું મૂળ નામ શું હતું ?

(A) શિવ (B) રાધાકૃષ્ણ (C) ઈન્દ્રજીત (D) કૃષ્ણદ્વૈપાયન

(57) કુમારસંભવમ્ મહાકાવ્યમાં કયા પ્રસંગનું વર્ણન છે ?

(A) મદનદહન (B) અગ્નિવર્ણદહન (C) રાવણદહન (D) મારીચદહન

(58) આયુર્વેદમાં કેટલી પ્રવિધિઓ છે ?

(A) બે (B) છ (C) ચાર (D) આઠ

(59) ભારતીય પરંપરા અનુસાર આર્યુવેદના અંગો કેટલા છે ?

(A) બે (B) ચાર (C) છ (D) આઠ

બપોર

પ્રથમ પરીક્ષા-2024-25

તારીખ:24/10/24 ધોરણ-12

સમય:3 કલાક વિષય:કમ્પ્યૂટર કુલ ગુણ :100

સૂચના :-પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 100 પ્રશ્નો છે.જે તે પ્રશ્નની નીચે A,B,C,D વિકલ્પો આપેલ છે.આપને અલગથી આપેલ OMRsheet પર પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પની નીચે દર્શાવેલ વર્તુળ ને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ કરવું. દરેક પ્રશ્ન માટે એક ગુણ ફાળવેલ છે

(1) નીચેનામાંથી ઈ-કોમર્સનો ગેરફાયદો કયો છે?

(A) ઝડપ (B) ગ્રાહકસેવામાં સુધારો

(C) ગોપનિયતા (D) વ્યવસાયનો 24X7 સમય

(2) ઈન્ટરનેટ પર ઈ-કોમર્સનો સૌ પ્રથમ વિનિયોગ __________હતો.

(A) નેટબેન્કિંગ (B) ઓનલાઈન હરાજી

(C) ઈ-ન્યૂઝ પેપર (D) ઈન્ટરનેટ પર પુસ્તકની દુકાન

(3) નીચેનામાંથી કઈ પુસ્તકોની વિશાળ ઓનલાઈન દુકાન ધરાવતી વેબસાઈટ નથી?

(A) www.mybookbuy.com (B) www.amazon.com

(C) www.buybooksindia.com (D) www.bookshopofindia.com

(4) commodity.com અને tradeindia.com વેબસાઈટ ઈ-કોમર્સની કઈ વ્યાવસાયિક પ્રતિકૃતિનું ઉદાહરણ છે?

(A) (વ્યવસાયથી ગ્રાહક)B2C (B) (વ્યવસાય થી વ્યવસાયી)B2B

(C) (ગ્રાહક થી ગ્રાહક)C2C (D) (ગ્રાહક થી વ્યવસાયી) C2B

(5) નીચેનામાંથી કઈ ઓનલાઈન હરાજી માટેની પ્રખ્યાત વેબસાઈટ છે?

(A) www.ebay.com (B) www.flipkart.com

(C) www.gseh.com (D) www.axish.com

(6) ઈન્ટરનેટ પર ડિજિટલ સ્વરૂપે ઉપલબ્ધ વર્તમાનપત્રને_____તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(A) ઈલેક્ટ્રોનિક વર્તમાનપત્ર (B) ઈ-ન્યૂઝપેપર

(C) (A) અને (B)બંને (D) એક પણ નહિ

(7) _____ઉત્પાદનો ઓનલાઈન ખરીદવા માટે પસંદ કરવામાં આવતાં નથી.

(A) ફળ (B) શાકભાજી

(C) અન્ય નાશવંત ઉત્પાદનો (D) આપેલ તમામ

(8) B2C નું પૂરું નામ શું છે?

(A) Business to Consumer (B) Business to Business

(C) Consumer to Consumer (D) Consumer to Business

(9) GSWAN નું પુરૂનામ શું છે?

(A) Gujarat State Wide Area Network (B) Gujarat Store Wide Area Network

(C) Government State wide all network (D) Government State Wide Area Net

(10) C2B વેબસાઈટના નીચેનામાંથી ઉદાહરણો કયા છે?

(A) bidstall.com (B) Jeetle.in

(C) (A) અને (B) (D) એક પણ નહિ

(11) કમ્પોઝરની વિન્ડોમાં, એડિટમોડ ટૂલબારનાં કયા વિભાગ પર ક્લિક કરવાથી હાલમાં બનાવેલ ફોર્મના સોર્સકોડને જોઈ શકાય છે?

(A) Design (B) પૂર્વદર્શન(preview)

(C) source (D) Normal(સામાન્ય)

(12) _____ ફિલ્ડ ટેક્સ્ટ ફિલ્ડ સમાન છે.

(A) checkbox (B) password (C) submit (D) Reset

(13) _____ ફિલ્ડમાં ઉપયોગકર્તા ઈચ્છિત કોઈપણ વિગતો ઉમેરી શકે છે.

(A) Radio (B) checkbox (C) text (D) password

(14) HTMLમાં ફોર્મમાં<Form> ઘટકની method લાક્ષણિકતાની પૂર્વનિર્ધારિત કિંમત_____ છે.

(A) get (B) post (C) action (D) method

(15) _____ પધ્ધતિ વિગતને HTTP ટ્રાન્ઝેક્શન દ્વારા બ્લોક સ્વરૂપે મોકલવામાં આવે છે.

(A) get (B) post (C) action (D) method

(16) કમ્પોઝરમાં selection list માં list items ને ઉમેરવા માટે "selection list properties" ડાયલોગ બોક્સનાં કયા બટનનો ઉપયોગ થાય છે?

(A) Add options (B) Add group (C) Add items (D) Edit items

(17) કઈ પદ્ધતિમાં વિગતોની લંબાઈ બાબતે કોઈ મર્યાદા નથી?

(A) SET (B) GET (C) POST (D) INPUT

(18) નીચેનામાંથી કયો ભાગ સ્થાનિક તથા દૂરસ્થિત સર્વર એમ બંને સ્થાને રહેલ ફાઈલોનો ઝડપી ઉપયોગ પૂરો પાડે છે?

(A) સાઈટ મેનેજર (B) પેજ એરિયા

(C) સ્ટેટસબાર (D) કમ્પોઝિશન ટૂલબાર

(19) રેડિયો બટનમાં પૂર્વનિર્ધારિત પસંદગી માટે _____ વિકલ્પ પસંદ કરવામાં આવે છે.

(A) selected (B) initially selected

(C) (A) અને (B) બંને (D) એકપણ નહી

(20) બ્રાઉઝરમાં જોઈ શકાય તે પ્રકારનો દેખાવ_____ મોડમાં જોઈ શકાય.

(A) Normal (B) HTML (C) Preview (D)આપેલ તમામ

(21) વિગતો મોકલતી વખતે method લાક્ષણિકતાના ઉપયોગ દ્વારા _____ પદ્ધતિ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે.

(A) server (B) HTTP (C) ડેટાબેઝ (D)એકપણ નહિ

(22) નીચેનામાંથી કયો ટૂલબાર આવેલો નથી?

(A) preview Toolbar (B) Format Toolbar-1

(C) Composition Toolbar (D) Format Toolbar-2

0236

(23) ફોર્મ સબમિટ કરવામાં આવે ત્યારે તેની વિગતો કયા સ્થાને મોકલવી છે, તે સ્પષ્ટ કરવા માટે________ લાક્ષણિકતાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

(A) action (B) method (C) http (D) submit

(24) રેડિયો-બટનની રચના કરતી વખતે, તમામ શક્ય જવાબો માટે શું એકસમાન હોવું જોઈએ?

(A) field value (B) Group name (C) field selected (D) Initially selected

(25) HTTP પધ્ધતિ કેટલી કિંમતો સ્વીકારે છે?

(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર

(26) કમ્પોઝર કઈ વેબસાઈટ ઉપરથી ડાઉનલોડ કરી શકાય.?

(A) www.kompozer.net (B) www.kompozer.org

(C) www.kompozer.com (D) www.kompozer.in

(27) કમ્પોઝરના વેબપેજમાં બેકગ્રાઉન્ડને રંગ આપવા માટે કયા મેનૂનો ઉપયોગ થાય છે?

(A) edit (B) Insert (C) Format (D) Form

(28) CSS નું પૂરું નામ શું છે?

(A) cascading style sheet (B) cased style sheet

(C) Core style sheet (D) એક પણ નહિ

(29) નીચેનામાંથી કયો વિભાગ(tab) CSS stylesheets ડાયલોગ બોક્સમાં ઉપલબ્ધ નથી?

(A) Bullets (B) Text (C) General (D) Background

(30) મને ઓળખો: "જાવાસ્ક્રિપ્ટ કોડ, જેનો જયારે કોઈ ઘટના ઉદ્ભવે છે ત્યારે આપેલ સ્થિતિ અનુસાર અમલ કરવામાં આવે છે".

(A) CSS (B) focus

(C) EVENT HANDLER (D) DOCUMENT OBJECT MODEL

(31) CSS stylesheets ડાયલોગ બોકસમાં કયા વિભાગમાં Text decoration, font family etc. જેવા વિકલ્પો પ્રાપ્ય છે?

(A) Borders (B) Text (C) General (D) Background

(32) નીચેનામાંથી જાવાસ્ક્રિપ્ટ વિધાનમાં write શું છે? document.write("Hello");

(A) લખાણ (B) મેથડ (C) ઓબ્જેક્ટ (D) ચલ

(33) નીચેનામાંથી કોને CSSની વાક્ય રચનામાં એક વિશિષ્ઠ નિશાની તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?

(A) Declaration (B) Selector (C) Rules (D) Input

(34) કમ્પોઝરમાં કયા ટૂલબાર પર css નું બટન આવેલું છે?

(A) કમ્પોઝીશન ટૂલબાર (B) ફોર્મેટ ટૂલબાર-1

(C) મેનૂબાર (D) ફોર્મેટ ટૂલબાર-2

(35) નિશ્ચિત કાર્ય કરવા માટે પુનઃ ઉપયોગમાં લઈ શકાય તે પ્રકારના ઘટકને શું કહે છે

(A) Array (B) Code (C) Program (D) Function

(36) નીચેનામાંથી CSS નિયમના મુખ્ય બે વિભાગ કયા છે?

(A) selector, declaration (B) select, declaration

(C) selector, declare (D) selection, declaration

(37) is NaN("2024") વિધેય શું પરત કરશે?

(A) True (B) False

(C) ભૂલ (D) કોઈ આઉટપુટ નહિ આપે

(38) નીચે આપેલા CSS વિધાનમાં Selector શું છે?

B{color:red}

(A) B (B) Color (C) red (D) { }

(39) પ્રોગ્રામનો પ્રવાહ બદલવા માટે શરતી વિધાન.........નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે

(A) if() (B) for() (C) while() (D) do....while()

(40) var X=document.s1.name.value માં ચલ નું નામ શું છે?

(A) var (B) X (C) s1 (D) name

(41) ઉપયોગકર્તા અને વેબપેજ વચ્ચેના સંવાદનથી શું બને છે?

(A) વિધેય(function) (B) પ્રતિભાવ (Response)

(C) ઘટના (Event) (D) એકપણ (Value)

(42) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી કેટલા ટેબ CSS ડાયલોગ બોક્સમાં h1 એલિમેન્ટ માટે Create style rule પર ક્લિક કરવાથી જોવા મળે છે?

(A) 7 (B) 8 (C) 9 (D) 10

(43) નીચેનામાંથી કયું જાવાસ્ક્રિપ્ટમાં અંતરપ્રસ્થાપિત વિધેય છે?

(A) Hello() (B) ValidForm() (C) Alert() (D) ValidateForm()

(44) વેબસાઈટનું આયોજનનું પ્રથમ પગલું શું નક્કી કરવાનું છે?

(A) પ્રેક્ષકગણ (B) હેતુ (C) વિષયવસ્તુ (D) માધ્યમ

(45) વપરાશકર્તા કમ્પ્યૂટર પરથી વેબહોસ્ટ પર ફાઈલોના સ્થાનાંતરણ માટે કયા પ્રોટોકોલનો ઉપયોગ થાય છે?

(A) FTP (B) SMTP (C) HTP (D) HTPT

(46) નીચેનામાંથી કયું એક HTML, CSS, જાવાસ્ક્રિપ્ટ, Ruby, Rails, PHP, Python અને અન્ય ઘણી ભાષાઓને સમર્થન આપતું એક સંપૂર્ણ વેબ વિકાસ માટેનું વાતાવરણ પૂરું પાડનારુ એક ઓપનસોર્સ IDE છે?

(A) kompozer (B) Blue Griffon

(C) Amaya (D) Aptana studio

(47) કોષ્ટકને શિર્ષક આપવા માટે કયો વિકલ્પ પસંદ કરવામાં આવે છે?

(A) size (B) Caption (C) Background color (D) Table Alignment

(48) મને ઓળખો: "સેલની કિનારી અને તેમાં આવેલ લખાણ વચ્ચેની જગ્યા."

(A) spacing (B) Alignment (C) padding (D) size

011

33

(49) Dimensions વિભાગ કયા વિકલ્પ દર્શાવે છે?

(A) Actual Size (B) Custom size

(C) (A) અને (B) બંને (D) એકપણ નહિ

(50) બ્રાઉઝરનાં એડ્રેસબારમાં URL ઉમેરવામાં આવે, ત્યારે ખોલવામાં આવતા પ્રથમ પાનાંને શું કહે છે?

(A) index.html (B) title.html (C) first.html (D) એકપણ નહિ

(51) એક હરોળ અને બે સ્તંભ ઉમેરવા કયું કોષ્ટક પસંદ કરશો?

(A) 2 X 1 (B) 1 X 2 (C) 2 X 2 (D) 1 X 2 X 1

(52) વેબસાઈટને અપલોડ ક્યારે કરી શકાય?

(A) વેબસર્વર પર આપણું ખાતું હોય તો

(B) વેબસર્વર પર આપણું ખાતું ન હોય તો

(C) ઈ-મેઈલ એકાઉન્ટ હોયતો

(D) આપેલ તમામ

(53) બ્લુગ્રિફોન ડાઉનલોડ કરવા કઈ વેબસાઈટ ઉપયોગી છે.?

(A) www.bluegriffon.org (B) www.bluegriffon.in

(C) www.bluegriffon.net (D) www.bluegriffon.OS

(54) FTP માં કઈ માહિતી દાખલ કરવામાં આવે છે?

(A) username (B) password

(C) (a) અને (b)બંને (D) એકપણ નહિ

(55) ઉપયોગકર્તાના કમ્પ્યૂટરમાં સંગ્રહ કરવામાં આવતા ચલને શું કહે છે?

(A) Real (B) Integer (C) Cookie (D) Temp File

(56) વેબસાઈટમાં...........માહિતી હોવી અત્યંત જરૂરી છે.

(A) સંપૂર્ણ (B) સુસંગત માહિતી (C) (a)અને (b)બંને (D) એકપણ નહિ

(57) નીચેનામાંથી શેમાં document ઓબ્જેક્ટનાં cookies ગુણધર્મ દ્વારા કૂકીનો ઉપયોગ કરી શકાય છે?

(A) FTP (B) CSS (C) HTTP (D) જાવાસ્ક્રિપ્ટ

(58) M-Commerce નું પૂરું નામ શું છે?

(A) mobile commerce (B) Metropolitan Commerce

(C) Modern Commerce (D) Mutual Commerce

(59) બેંકના એક ખાતામાંથી બીજા ખાતામાં રકમ સ્થાનાંતરિત કરવાને શું કહે છે?

(A) પ્રોસેસ ફંડ ટ્રાન્સફર (B) ઓનલાઈન ફંડ ટ્રાન્સફર

(C) ઈલેક્ટ્રોનિક ફંડ ટ્રાન્સફર (D) કેશ ફંડ ટ્રાન્સફર

(60) વ્યવસાયિક હેતુ માટે સ્થાનની માહિતી પૂરી પાડતી તકનિકના ઉપયોગને શું કહે છે?

(A) ઈ-કોમર્સ (B) એમ- કોમર્સ

(C) એલ-કોમર્સ (D) પરંપરાગત કોમર્સ

(61) નીચેનામાંથી વેબસાઈટની કઈ શરૂઆત દર્શાવે છે કે સાઈટને SSL દ્વારા સુરક્ષિત કરવામાં આવેલી છે?

(A) http:// (B) ssl:// (C) https:// (D) http-ssl://

(62) નીચેનામાંથી શેમાં અવાંછિત હોય તેવા વ્યવસાયિક ઈ-મેઈલ મોકલવામાં આવે છે?

(A) બુલિંગ (B) સ્પામ (C) ફિશિંગ (D) ગ્રૂમિંગ

(63) Malware એટલે?

(A) Malicious software (B) Malicious Hardware

(C) Malicious Hardcopy (D) એકપણ નહિ

(64) કયા પ્રકારના હુમલામાં ખોટી વેબસાઈટ, વેબલિંક દ્વારાભ્રમણા ઊભી કરી વ્યક્તિના ઈ-મેઈલના પ્રત્યુત્તર દ્વારા તેની સંવેદનશીલ માહિતી ઉઘાડી પાડવામાં આવે છે?

(A) ફિશિંગ (B) બુલિંગ (C) ઈ-મેઈલ (D) સ્પામ

(65) સંસ્થાના નેટવર્ક અને બહારની દુનિયા વચ્ચે સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતી નેટવર્ક સુરક્ષા સીમાને_____________કહે છે.

(A) ફાયરવોલ (B) એન્ટીવાયરસ સોફ્ટવેર

(C) ડીજીટલ સર્ટીફીકેટ (D) સાંકેતીકરણ

(66) નીચેનામાંથી શેના દ્વારા કોઈ વયસ્ક વ્યક્તિ બાળક સાથે મિત્રચારી કરીને તેની સાથે ભાવનાત્મક જોડાણ રચે છે?

(A) સાયબર બુલીંગ (B) સાયબર ગ્રૂમિંગ

(C) ફિશિંગ (D) સોશિયલ એન્જીનિયરિંગ

(67) ગુપ્ત લખાણને ફરી મૂળ લખાણમાં પરિવર્તિત કરવાની ક્રિયાને શું છે?

(A) ડિક્રિપ્શન (B) ડિજિટલસર્ટીફિકેટ (C) ફાયરવોલ (D) વાઈરસ

(68) એક સ્થળથી અન્ય સ્થળ સુધીનું દિશાસૂચન એટલે...............

(A) નકશા (B) નેવિગેશન (C) ઈ-કોમર્સ (D) એકપણ નહિ

(69) થોડા સમય માટે કમ્પ્યૂટર પાસેથી દૂર જતી વખતે કઈ કામગીરી સુરક્ષાનું સ્તર પૂરું પાડે છે?

(A) કમ્પ્યૂટરની સ્ક્રીનને બંધ કરવી (B) કમ્પ્યૂટર સ્ક્રીનને લોક કરવી

(C) કમ્પ્યૂટરને બંધ કરી દેવું (D) કમ્પ્યૂટરને ચાલુ સ્થિતિમાં જ રાખવું

(70) નીચેનામાંથી કઈ પ્રોગ્રામિંગ ભાષા ઓબ્જેક્ટ આધારિત પ્રોગ્રામિંગને સમર્થન આપે છે?

(A) C++ (B) Java (C) C# (D) આપેલ તમામ

(71) સુરક્ષાની દ્રષ્ટિએ કયો પાસવર્ડ સૌથી વધુ યોગ્ય છે?

(A) અંક અને અક્ષર (B) ચિહ્નો (C) નિશાનીઓ (D) આપેલ તમામ

(72) ઓબ્જેક્ટને ઓળખવા માટે અપાતી લાક્ષણિકતાઓની કિંમતને શું કહેવામાં આવે છે?

(A) ડેટાફિલ્ડ (B) રૂપરેખા (C) સ્ટેટ (D) કાર્યપ્રણાલી

(73) UML ભાષા એ કોના દ્વારા વ્યાખ્યાયિત કરેલી છે?

(A) OMG (B) OGM (C) ONG (D) OGN

(74) ક્લાસ ડાયાગ્રામનો કોણ વ્યાપકપણે ઉપયોગ કરે છે?

(A) સોફ્ટવેર બનાવનાર વ્યક્તિઓ (B) હાર્ડવેર બનાવનાર વ્યક્તિઓ

(C) (A)અને(B)બંને (D) એકપણ નહિ

(75) નીચે દર્શાવેલ આકૃતિ કઈ બાબતની રજૂઆત દર્શાવે છે?

Class name
Visibility attribute: data type = initial value
Visibility operation (argument list):return type

(A) UML પ્રણાલિકાગત ક્લાસની રજૂઆત (B) કોમ્પોઝિશન

(C) એગ્રિગ્રેશન (D) ઈનહેરિટન્સ

(76) ક્લાસ ડાયાગ્રામ શું છે?

(A) રેખાકૃતિઓ (B) બિંદુઓ (C) ઓબ્જેક્ટ (D)આલેખો

(77) પોલીમોર્ફિઝમ કેટલા પ્રકારના ઓવરલોડીંગના કારણે શક્ય બને છે?

(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ

(78) નીચેનામાંથી કયા ચિહ્નનો ઉપયોગ એગ્રિગેશનને દર્શાવવા માટે થાય છે?

(A) (B) 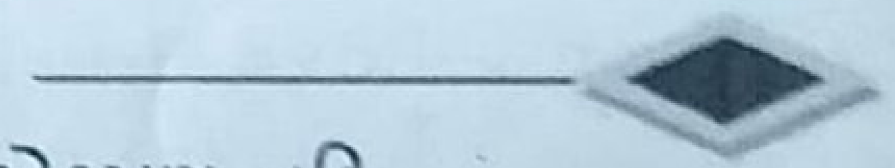

(C) (a) અને(b) (D) એકપણ નહિ

(79) ઈનકેપ્સ્યુલેશન વડે નીચેનામાંથી શું પૂરું પાડવામાં આવે છે?

(A) ડેટાની સુરક્ષિતતા (B) ડેટાનો સહિયારો ઉપયોગ

(C) ડેટા અને મેથડ છુટા પાડવા (D) આપેલ તમામ

(80) ઓબ્જેકટ આધારિત પદ્ધતિમાં કઈ વસ્તુ કેન્દ્રબિંદુ ઉપર હોય છે?

(A) ડેટા (B) વિધેય (C) ઓબ્જેકટ (D) આપેલ તમામ

(81) ઓબ્જેક્ટ આધારિત પરિભાષામાં મેથડ બોલાવવાની ક્રિયાને _____ કહે છે.

(A) ઓબ્જેક્ટ (B) ઈન્ટરનેટ (C) વિધેય (D) મેસેજ

(82) ઓબ્જેક્ટ આધારિત પરિભાષામાં નવા ક્લાસને અન્ય કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

(A) સબ ક્લાસ (B) ચાઈલ્ડ ક્લાસ (C) ડિરાઈવ્ડ ક્લાસ (D) આપેલ તમામ

(83) જયારે એક ક્લાસ અન્ય ક્લાસનો પ્રકાર હોય ત્યારે કયો સબંધ યોગ્ય છે?

(A) એક પ્રકારનો (B) અન્ય પ્રકારનો (C) અનેક પ્રકારનો (D) આપેલ તમામ

(84) જાવા ભાષા કયા વર્ષમાં વિકસાવવામાં આવેલ છે?

(A) 1990 (B) 1992 (C) 1991 (D) 1998

(85) જાવા પ્રોગ્રામમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા ક્લાસ હોવા જોઈએ?

(A) 2 (B) 4 (C) 3 (D) 1

(86) આપણા કોર્ષમાં જાવા-વિનિયોગ બનાવવા માટે કયા એડિટરનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

(A) Text Editor (B) SciTe Editor (C) Gedit (D) એકપણ નહિ

(87) main()ની પ્રથમ લીટીના શબ્દ "public" નો અર્થ જણાવો.
(A) આ પ્રોગ્રામની અંદરથી રૂટીન બોલાવી શકાય છે.
(B) આ પ્રોગ્રામની બહારથી રૂટીન બોલાવી શકાય છે.
(C) જનરલ માહિતી દર્શાવવા માટે
(D) એકપણ નહિ

(88) જાવા ભાષા કેટલા પ્રકારના પ્રાથમિક (પ્રિમિટિવ) ડેટા પ્રકાર પૂરા પાડે છે?
(A) 7 (B) 6 (C) 8 (D) 1

(89) જાવા સોર્સ ફાઈલમાં કોઈપણ ભૂલ વગર કંપાઈલ થયા પછી બીજી કઈ ચોક્કસ અનુલંબન ધરાવતી ફાઈલ તેની જાતે જ બની જાય છે?
(A) .class (B).java (C) .cmp (D) .jcm

(90) નીચેનામાંથી કયા ડેટાપ્રકારની પૂર્વનિર્ધારિત કિંમત false હોય છે ?
(A) float (B) short (C) boolean (D) char

(91) અષ્ટાંકી સંખ્યા કયા અંકોનો ઉપયોગ કરે છે?
(A) 0 થી 7 (B) 1 થી 8 (C) 8 (D) એકપણ નહિ

(92) X=6;
Y=4;
X%Y; તો તેનું આઉટપુટ શું મળશે?
(A) 1 (B) 2 (C) 0 (D) 3

(93) X=10;
Y=4+X++;
તો X=________અને Y=________
(A) 14 ,11 (B) 14,10 (C) 11,15 (D) 10,14

(94) N=9;
NEXT=(N%2==0)?(N/2): (3*N+1);
તો NEXT કઈ કિંમત દર્શાવશે?
(A) 4 (B) 4.5 (C) 28 (D) 0

(95) શોર્ટહેન્ડ એસાઈન્ટમેન્ટ પ્રક્રિયક a + = b નો અર્થ જણાવો.
(A) a + b = b (B) a + b = a (C) a = a + b (D) b = a + b

(96) નીચેનામાંથી કયો ખ્યાલ આંટીઘૂંટી કે ગુંચને છુપાવે છે અને તે જે કાર્ય કરે છે, તે જણાવે છે પણ કઈ રીતે કરે છે,તે જણાવતો નથી?
(A) મેસેજ (B) પોલિમોર્ફીઝમ (C) ડેટા-અબ્સ્ટ્રેકશન (D) ડેટા

(97) નીચેનામાંથી કયો જાવાનો માન્ય ચલ નથી?
(A) birth_date (B) $price (C) 4me (D) callcost

(98) અપૂર્ણાંક લિટરલનો પૂર્વનિર્ધારિત ડેટાપ્રકાર કયો હોય છે?
(A) int (B) long (C) double (D) float

(99) નીચેનામાંથી કઈ ટ્રેડમાર્કની નિશાની છે?
(A)TM, MT અને© (B) TM, MSઅને® (C)TM, SMઅને® (D) TM, SMઅને©

(100) જાવામાં કોમેન્ટ દર્શાવવા માટે કઈ નિશાનીનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
(A) *.......*\ (B) \#......#\ (C) /*.........*/ (D) /*........./*

family – why you appreciate them)

67. Miss Darpana Thakar wants to deliver a speech on 'Power of Love'. Draft the speech on her behalf in about 100 words using the given points. (6)
(Points : definition and forms of love – positive impact of love -examples of love's power – significant difference in lives – love transcends boundaries of race, religion, and culture)

OR

67. Wanted salesmen for a renowned company dealing in cosmetic items to sell their products. The candidate must have experience of minimum 5 years. Write to Box No. 118, The Times of India, Ahmedabad on behalf of Milind Joshi, 2, Sanskruti Flats, Near Sardar Patel High School, Bhairavnath Road, Maninagar, Ahmedabad-380 008.

68. Write an E-mail for the replacement of mobile to amazonreplace@gmail.com (5)

OR

68. Write a report on how the Bus Accident took place.
(Points: where was the accident took place? – around what time? – bus collided with which vehicle? – how many passengers were there? – how many persons were injured? – where were the injured taken?)

• • • •

59. Nayana danced .... (Making Supposition)

(A) as if she were Lata Mangeskar.

(B) even if he were Pandit Birju Maharaj.

(C) as if he had been Pandit Birju Maharaj.

(D) as though he was Pandit Birju Maharaj.

Combine the following sentences and make a meaningful sentence. **(3)**

60. Gujarat is known as the state of black gold. It is getting a lot of crude oil. The oil is obtained from ground. The ONGC draws it out.

Rewrite the paragraph correcting the errors. **(4)**

.... (61) .... (A, An, The) .... (62) ....(more, much, most) ferocious kind of ants are the 'driver' ants .... (63) .... (on, in, of) Africa. They have no fixed home .... (64) .... (though, and, but) are always on the move. They are completely blind.

Section: E

65. Study the column graph showing the marks scored by four students in English and Maths and write a paragraph in about 80 words based on it:

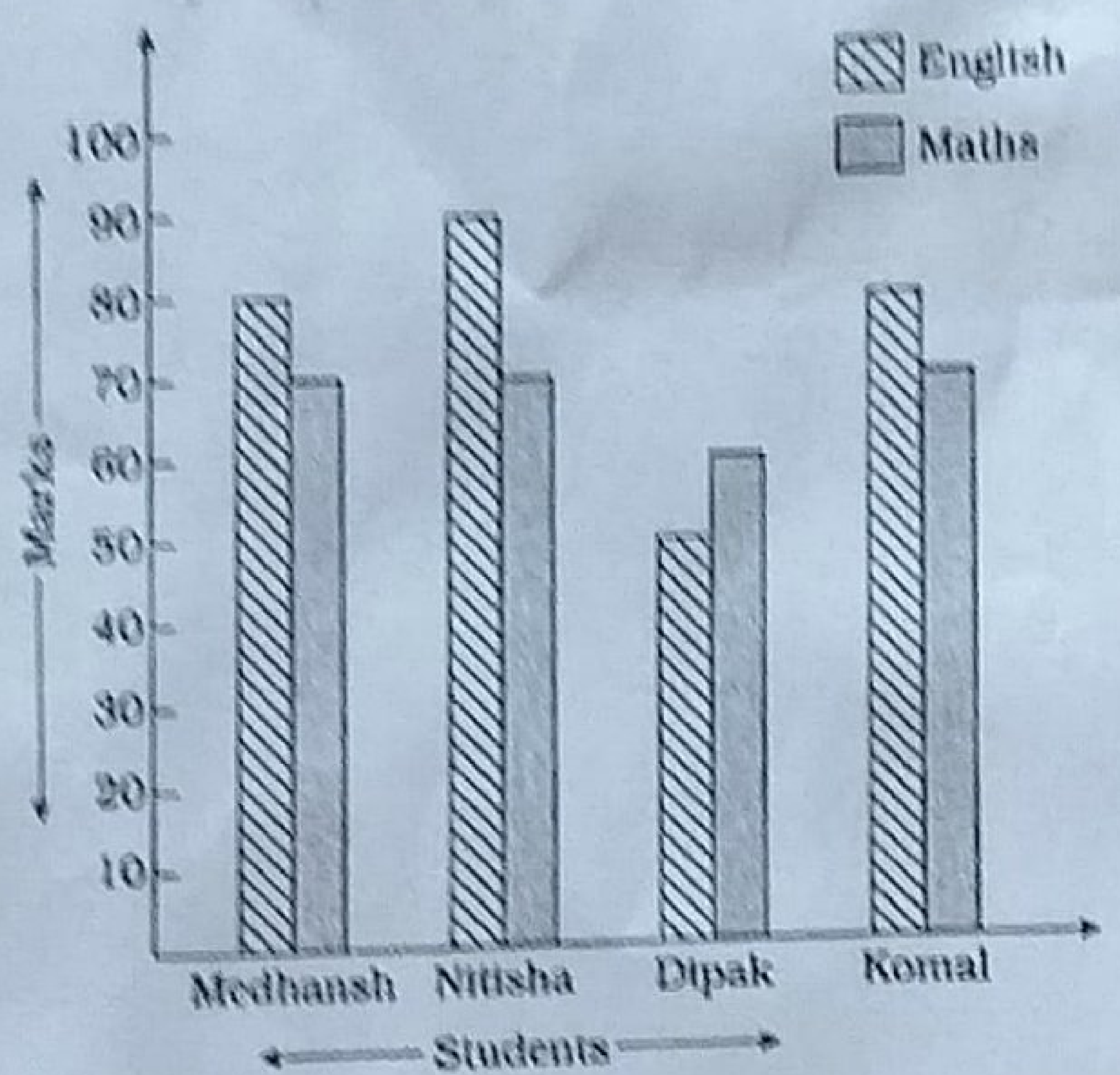

Write a paragraph in about 150 words using the keywords. **(8)**

66. My Favourite Cartoon Character : (Points : names of some cartoon Character – your favourite cartoon Character – character's features – reason why you like – the part you like most what you learn from it)

OR

Stress Management : (Points: common stressors – signs of stress – effective stress management techniques – fun and relaxing activities – benefits of managing stress)

OR

My Grandparents : (Points: introduction, names and background – special traits- favorite memories – lessons learned – their role in the

Questions:

49. Who paint the queen's cheeks with fairy fingers?

50. Where does the love-light linger?

51. Find out the pairs of rhyming words.

Section: D

Do as directed (4)

52. I feel freshness in the beginning of the day. However, when I remember the pending work. I am stressed. Because of this stress, I commit mistakes in my work.

Start like this: Freshness is felt by me

53. The umbrella ants of South America carry out farming. They carry large pieces of leaf over their heads like umbrellas. They take those pieces of leaf to their nests. where they chew them up nicely.

Start like this : The umbrella ant of South America carries our farming...

Render the following dialogue into Indirect Speech. (3)

54. "What a cold day it is today! Let's have some hot tea and Biscuits." said Vishvas.

"It is really a good idea."

"Oh! But the tea-stall is closed. What shall we do?" said Vishvas to Alpesh.

Complete the sentences using the functions given in the brackets. (5)

55. Kavya reads English .... (Showing purpose)

(A) in order to improving her vocabulary.

(B) with a view to improve her vocabulary.

(C) with a view to improving her vocabulary.

(D) due to improving her vocabulary.

56. Scarcely had I opened my eyes .... (Showing time)

(A) then I saw snake near me. (B) I saw snake near me.

(C) when saw snake near me. (D) when I saw snake near me.

57. .... the internet router would have been repaired. (Condition in past)

(A) Though the technician has come. (B) As the technician has come.

(C) If the technician has come. (D) If the technician had come.

58. Chetan Bhagat is more influential .... (Comparing)

(A) then more other Indian writer.

(B) than anyother Indian writer.

(C) as anyother Indian writer.

(D) like anyother Indian writer.

your aim firmly in mind. If you stay focused on a positive outcome, you can think more clearly and you will make better decisions, which will eventually lead to the desired results.

23. When will the situation resolve itself?

24. What will lead to the desired results?

The Crown Pull influences the flow of cerebrospinal fluid in a positive way. It helps calm your nervous system and can also often take away a headache or stress-induced stomach ache, as well as helping you think clearly.

25. What does the text talk about?

26. How many advantages of crown pull are given here?

The day we had to take Nani's ashes away for immersion, that day too Nana stayed locked in the room. When I went in, I found him sitting on her bed. He just touched the urn and said, 'Take him away... all my life he just kept fighting with me. The shift was gradual. I did not pay much heed to it that first day but later it became more evident.

27. What was Nana's reaction when the urn of ashes was taken to him?

28. What 'shift' was gradual?

The following behaviour was noticed by a scientist who was making a study of ants. A number of ants were down in a pit, where they had killed some flies and other insects for food. The ants began fetching the small bits of these insects up to their anthill.

29. What was the scientist doing?

30. What did the ants have as their food?

Write short notes focusing on the questions/points: (3)

31. Screen Exercise and Technique of Anticipating Success
- How is the life of people in this modern age?
- What stops the people think clearly?
- What are simple steps to do screen exercise?
- What steps should we follow for anticipating success technique?

OR

31. Walt's Mickey Mouse and Disneyland
- Mickey Mouse in 1928
- Made a history in 1968
- Product of Walt's matchless imagination
- Disneyland a story of Walt's unmatched vision and determination in July 1955 it opened with a bang
- Nothing else like Disneyland on earth

Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets: [Question No. 32 to 34] (3)

(deliver, death, maintains, throughout)

Disney was a heavy smoker ..... (32) ..... his life and his ..... (33) ..... occured due to lung cancer in 1966 before the park was completed. His studio ..... (34) ..... high standards in its production of popular entertainment.

your aim firmly in mind. If you stay focused on a positive outcome, you can think more clearly and you will make better decisions, which will eventually lead to the desired results.

23. When will the situation resolve itself?

24. What will lead to the desired results?

The Crown Pull influences the flow of cerebrospinal fluid in a positive way. It helps calm your nervous system and can also often take away a headache or stress-induced stomach ache, as well as helping you think clearly.

25. What does the text talk about?

26. How many advantages of crown pull are given here?

The day we had to take Nani's ashes away for immersion, that day too Nana stayed locked in the room. When I went in, I found him sitting on her bed. He just touched the urn and said, 'Take him away... all my life he just kept fighting with me. The shift was gradual. I did not pay much heed to it that first day but later it became more evident.

27. What was Nana's reaction when the urn of ashes was taken to him?

28. What 'shift' was gradual?

The following behaviour was noticed by a scientist who was making a study of ants. A number of ants were down in a pit, where they had killed some flies and other insects for food. The ants began fetching the small bits of these insects up to their anthill.

29. What was the scientist doing?

30. What did the ants have as their food?

Write short notes focusing on the questions/points: (3)

31. Screen Exercise and Technique of Anticipating Success
    - How is the life of people in this modern age?
    - What stops the people think clearly?
    - What are simple steps to do screen exercise?
    - What steps should we follow for anticipating success technique?

OR

31. Walt's Mickey Mouse and Disneyland
    - Mickey Mouse in 1928
    - Made a history in 1968
    - Product of Walt's matchless imagination
    - Disneyland a story of Walt's unmatched vision and determination in July 1955 it opened with a bang
    - Nothing else like Disneyland on earth

Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets: [Question No. 32 to 34] (3)

(deliver, death, maintains, throughout)

Disney was a heavy smoker ..... (32) ..... his life and his ..... (33) ..... occured due to lung cancer in 1966 before the park was completed. His studio ..... (34) ..... high standards in its production of popular entertainment.

Noon

FIRST EXAM - 2024-25
STD : 12 : (Comm.)
SUB : ENGLISH

DATE : 15/10/2024 TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

Section: A

Write whether the sentences are True or False (4)

1. Walt was truely a genius man for the bankers who financed them.
2. Nana replied to all the questions of Dr Kamble.
3. Deep breathing is beneficial to overcome stress.
4. Ants from Europe are the most ferocious ants.

Find and write the nearest meaning. (3)

5. eliminate: remove - calculate - dominate - explain
6. dreadful: drained - horrible - dead - tired
7. resentment: disgusting-readiness - contentment - dislike

Select the most appropriate language-functions from the brackets and write them against the given sentences. (3)

(Doer is not important, Showing purpose, Expressing condition, Habitual past)

8. Karma used to buy gifts for the poor children when he was in India.
9. Unless the principal helps the students, they will not perform on stage.
10. Fruits are being sold at the corner of the garden.

Select and write the most appropriate responses. (4)

11. Pari : When do we have our next exam?
    Anjali : ____________________ (Reporting)
    (A) I don't know about it.
    (B) The teacher said that it would be in the following month.
    (C) It is not declared yet.
    (D) We don't have to worry about exam.
12. Krisha : Excuse me, Manisha. Can I use your laptop?
    Manisha : ____________________(Refusing permission)
    (A) You should not use laptop in running school.
    (B) Don't you have your own laptop?
    (C) Why do you want to use right now? (D) No, dear. You can't.
13. Raj : What should I do to improve my English?
    Aryan : ____________________(Giving advice)
    (A) You ought to attend the classes regularly.
    (B) Work hard to improve English.
    (C) Do you attend the classes regularly?
    (D) You must join English speaking course.
14. Ami : I want to be a successful person.
    Krina : ____________________ (Showing purpose)
    (A) You should work hard to being successful.
    (B) Work hard in order to you can succeed.
    (C) Work hard so that you can succeed.
    (D) You must work hard for be successful.

(4) દેવાદારો પર 5 % ઘાલખાધ અનામત જોગવાઈ કરો.

(5) હિસાબી વર્ષના અંતે ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા : ભાડું 300 , પગાર - 950

(6) મશીનરી પર 10 % અને ફર્નિચર પર 5 % ઘસારો ગણો.

(48) સંત અને મહંત 3 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તારીખ 31-3-2017ના રોજના કાચા સરવૈયા અને હવાલા પરથી ભાગીદારી પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

સંત અને મહંતની ભાગીદારી પેઢીનું તા. 31-3-17નાં રોજનું કાચું સરવૈયું

ઉધાર બાકી	રકમ ₹	જમા બાકી	રકમ ₹
ઉપાડ : સંત	7,000	મૂડી ખાતા : સંત	80,000
મહંત	3,000	મહંત	40,000
પ્લાન્ટ યંત્રો	33,300	લેણદારો	48,000
પ્લાન્ટ યંત્રોમાં વધારો (1-7-2016થી)	24,000	પ્લાન્ટ-યંત્રોનું વેચાણ	4,800
ફર્નિચર-ફિટિંગ્સ	2,560	(તા. 1-4-16ના ₹ 6,900ની	
દેવાદારો	64,940	ચોપડે કિંમતના)	
જાહેરાત ખર્ચ	13,248	વેચાણ	2,68,000
રોકડ સિલક-બેંક	8,496	જ્ઞાની પાસેથી લીધેલ 5 % ની લોન	10,0[illegible]
ખરીદી	1,81,168	(તા. 1-10-16થી)	
ઉત્પાદક મજૂરી	45,272	કમિશન	800
વીજળી ખર્ચ (કારખાનાં)	4,296		
ભાડું-કરવેરા (ઓફિસ)	872		
ભાડું-કરવેરા (કારખાનાં)	9,384		
ટેકનિકલ ખર્ચા	400		
શરૂઆતનો સ્ટોક	33,696		
ફેક્ટરીના ખર્ચા	1,780		
ઓફિસ પગાર	8,780		
આપેલ વટાવ	4,800		
આવક માલ ગાડા ભાડું	1,700		
ઘાલખાધ	836		
ઓફિસ ખર્ચા	2,072		
	4,51,600		4,51,6[illegible]

હવાલાઓ :

(1) તા. 31-3-17ના રોજનો માલ-સ્ટોક ₹ 85,500 હતો.

(2) પ્લાન્ટ યંત્રો પર 15 % અને ફર્નિચર ફિટિંગ્સ પર 7.5 % લેખે ઘસારો ગણો.

(3) દેવાદારો પર ₹ 2,000 ઘાલખાધ અનામત રાખો.

(4) ભાગીદારોને મૂડી પર 6 % વ્યાજ આપવાનું છે.

(5) ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા : ઉત્પાદક મજૂરી ₹ 784, જાહેરાત ખર્ચ ₹ 312, ઓફિસ પગાર ₹ 400 , ટેકનિકલ ખર્ચા ₹ 320

######

તા. 31-3-2017ના રોજ I નિવૃત્તિ લે છે. નિવૃત્તિની શરતો નીચે મુજબ છે.

(1) I ના નફાનો ભાગ E અને M 2 : 3 ના પ્રમાણમાં મેળવશે.

(2) પેઢીની પાઘડીનું મૂલ્યાંકન ₹ 1,00,000 થી કરવામાં આવ્યું.

(3) દેવાદારો પર ઘાલખાધ અનામત 10 % થી વધારવી.

(4) મકાનની કિંમત 110 % ગણવી.

(5) યંત્રોની કિંમત 10 % ઘટાડવી.

(6) તા. 30-6-2017ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટેનું વીમા પ્રિમિયમ ₹ 24,000 ચૂકવેલ છે.

(7) I ની નિવૃત્તિ બાદ E અને M તેમની કુલ મૂડી ₹ 1,00,000 નવા નફા નુકસાનના પ્રમાણમાં રાખશે.

જરૂરી ખાતાં અને નિવૃત્તિ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

વિભાગ : F

નીચે આપેલ પ્રશ્નનોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો. (દરેકના 11 ગુણ) **(22)**

(47) નીલા અને શીલા મૂડીના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. નીચે દર્શાવેલ કાચા સરવૈયા અને હવાલાઓને ધ્યાનમાં લઈ પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

નીલા અને શીલાની ભાગીદારી પેઢીનું તા. 31-3-17નાં રોજનું કાચું સરવૈયું

ખાતાનું નામ	ઉધાર બાકી ₹	જમા બાકી ₹
નીલાની મૂડી અને ઉપાડ	20,000	1,00,000
શીલાની મૂડી અને ઉપાડ	14,000	50,000
વેપારીઓ અને ગ્રાહકો	90,000	60,000
માલપરત	2,000	3,000
હુંડીઓ	15,000	20,800
રોકડ અને બેંક	1,000	14,000
ઘાલખાધ અને ઘાલખાધ અનામત	400	1,300
ખરીદી અને વેચાણ	1,40,000	2,60,500
મજૂરી અને મજૂરીનાં બાકી દેવાં	35,000	2,000
મશીનરી	36,500	–
મશીનરીનો ઘસારો	3,500	–
ફર્નિચર	12,000	–
શરૂઆતનો સ્ટોક	46,100	–
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	200	–
પગાર	23,000	–
વીમા પ્રીમિયમ	2,000	–
ભાડુ અને કરવેરા	12,000	–
જાહેરાત ખર્ચ	2,900	–
પાઘડી	72,000	–
ભાડાપટ્ટાનું મકાન (તા. 1-10-14 થી 5 વર્ષ માટે)	14,000	–
લીલાની 8 %ની લોન (તા. 1-11-16થી)	–	30,000
	5,41,600	5,41,600

હવાલાઓ -

(1) આખર સ્ટોક ₹ 1,10,000 છે. જેની બજાર કિંમત 20 % વધુ છે.

(2) ભાગીદારોને મૂડી પર વાર્ષિક 6 % લેખે વ્યાજ ચૂકવવાનું છે.

(3) ભાગીદારો પાસેથી ઉપાડ પર વ્યાજ વસુલ કરવાનું છે. નીલા ₹ 900 , શીલા ₹ 600

(4) પાર્થીના અંગત ખર્ચના ચૂકવેલ ₹ 5,600 નફા નુકસાન ખાતે ઉધારેલ છે.

(5) પુનર્ગઠન ખર્ચના ₹ 8,400 અનેરીએ ચૂકવ્યા.

(6) પાઘડીનું મૂલ્યાંકન ₹ 90,000 કરવામાં આવ્યું.

(7) હેન્સીની મૂડીને પાયા તરીકે રાખી પાર્થી અને અનેરીની મૂડી નવી પેઢીમાં નવા નફા નુકસાનના પ્રમાણમાં રાખવી અને જરૂરી હવાલા ભાગીદારોના ચાલુ ખાતામાં નાખવા.

જરૂરી ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(45) રોહિત, મોહિત અને વિરાટ 4 : 3 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તારીખ 31-3-2017ના રોજનું તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં		રકમ ₹	મિલકત લેણાં		રકમ ₹
મૂડી ખાતાં : રોહિત	1,60,000		પાઘડી		36,000
મોહિત	96,000		જમીન-મકાન		1,50,000
વિરાટ	80,000	3,36,000	યંત્ર		90,000
અનામત ભંડોળ		45,000	સ્ટોક		85,000
કામદાર વળતર અનામત		13,500	દેવાદારો	60,000	
ભાગીદારની લોન :			– ઘાલખાધ અનામત	4,000	56,000
રોહિત	10,000		બેંક		63,000
મોહિત	16,000	26,000	જાહેરાત ઝુંબેશ ખર્ચ		4,500
લેણદારો		64,000			
		4,84,500			4,84,500

તા. 1-4-2017ના રોજ રોહિત નિવૃત્ત થાય છે. નિવૃત્તિની શરતો નીચે મુજબ છે.

(1) જમીન-મકાનની કિંમત ₹ 1,80,000 ગણવી.

(2) યંત્રની કિંમત ₹ 15,000 થી ઘટાડવી.

(3) દેવાદારો પર 10 % ઘાલખાધ અનામત રાખવી.

(4) લેણદારો પૈકી ₹ 5,000 ચૂકવવા પડશે નહીં.

(5) પેઢીનું પાઘડીનું મૂલ્ય ₹ 1,80,000 આંકવું.

(6) મોહિત અને વિરાટનું નવું નફા નુકસાનનું પ્રમાણ 2 : 1 રાખવું.

(7) રોહિતને ₹ 20,000 તરત જ ચૂકવવા અને બાકીની રકમ લોન તરીકે રાખવી.

પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતું, ભાગીદારોના મૂડી ખાતાં અને નિવૃત્તિબાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(46) E , M અને I 5 : 3 : 2ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2017ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ			રકમ ₹	મિલકત		રકમ ₹
મૂડી ખાતા :	E	60,000		મકાન		1,20,000
	M	30,000		યંત્રો		80,000
	I	50,000	1,40,000	સ્ટોક		30,000
અનામત ભંડોળ			50,000	દેવાદારો	40,000	
કામદાર નફા ભાગ ભંડોળ			30,000	– ઘાલઘાખઅનામત	2,000	38,000
લેણદારો			70,000	રોકડ		22,000
			2,90,000			2,90,000

(5) ₹ 15,000 ના સ્ટોકની કિંમતમાં 20 % ઘટાડો કરવાનો છે.

(6) ₹ 20,000 ના લેણદારોને હવે રકમ ચૂકવવાની નથી.

(7) ₹ 3,000 ના ચૂકવવાના બાકી ખર્ચની અને ₹ 2,000 મળવાની બાકી આવકની નોંધ કરવાની બાકી છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ભાગીદારી પેઢીના ચોપડે આમનોંધ લખી પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતું તૈયાર કરો.

(43) પ્રેરણા અને પીયુષ મૂડીનાં પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું તા. 31-3-2017ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં			રકમ ₹	મિલક લેણાં	રકમ ₹
મૂડી :	પ્રેરણા	50,000		મકાન	90,000
	પિયુષ	1,50,000	2,00,000	ફર્નિચર	17,500
અનામત ભંડોળ			30,000	યંત્રો	1,07,500
લેણદારો			40,000	સ્ટોક	17,500
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા			1,500	દેવાદારો	30,000
				રોકડ બેંક	8,250
				મળવાની બાકી આવક	750
			2,71,500		2,71,500

તા. 1-4-2017ના રોજ પોયણીને નફામાં $1/5$ ભાગ આપવાની શરતે પ્રવેશ આપ્યો.

(1) પોયણી મૂડી પેટે ₹ 62,500 અને તેના ભાગની પાઘડી પેટે ₹ 24,000 રોકડા લાવ્યા. પાઘડીની રકમમાંથી 60 % રકમ જૂના ભાગીદારો તરત જ ઉપાડી જશે.

(2) સ્ટોક અને યંત્રોની બજાર કિંમત અનુક્રમે ₹ 20,000 અને 1,20,000 છે.

(3) દેવાદારો પર 10 % ઘાલખાધ અનામત અને 2 % વટાવ અનામતની જોગવાઈ કરવી.

(4) લેણદારોને ₹ 30,000 ચૂકવવા પડશે.

(5) મકાનની કિંમત 15 % અને ફર્નિચરની કિંમતમાં 20 %નો વધારો કરવો.

(6) ₹ 460 મજૂરીના ચૂકવવાના બાકી છે. જે ચોપડે નોંધેલ નથી.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરી નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(44) પાર્થી અને અનેરી 2 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચી લેવા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2017ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં			રકમ ₹	મિલક લેણાં	રકમ ₹
મૂડી :	પાર્થી	91,000		પાઘડી	21,000
	અનેરી	84,000	1,75,000	મકાન	1,40,000
મૂડી આનમત			14,700	ફર્નીચર	28,000
કામદાર બચત ખાતાં			7,000	સ્ટોક	18,200
કારીગર નફા ભાગ ભંડોળ			8,400	દેવાદારો	16,800
10 % ની લોન			35,000	રોકડ	56,000
લેણદારો			39,900		
			2,80,000		2,80,000

તા. 1-4-2017ના રોજ તેઓએ હેન્સીને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતોથી દાખલ કરી.

(1) નવું નફા નુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 4 : 2 રાખવું.

(2) હેન્સી મૂડી તરીકે ₹ 40,000 રોકડા લાવશે.

(3) લોન પર એક વર્ષનું વ્યાજ ચૂકવવાનું બાકી છે.

(5) ₹ 15,000 ના સ્ટોકની કિંમતમાં 20 % ઘટાડો કરવાનો છે.

(6) ₹ 20,000 ના લેણદારોને હવે રકમ ચૂકવવાની નથી.

(7) ₹ 3,000 ના ચૂકવવાના બાકી ખર્ચની અને ₹ 2,000 મળવાની બાકી આવકની નોંધ કરવાની બાકી છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ભાગીદારી પેઢીના ચોપડે આમનોંધ લખી પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતું તૈયાર કરો.

(43) પ્રેરણા અને પીયુષ મૂડીનાં પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું તા. 31-3-2017ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં			રકમ ₹	મિલક લેણાં	રકમ ₹
મૂડી :	પ્રેરણા	50,000		મકાન	90,000
	પિયુષ	1,50,000	2,00,000	ફર્નિચર	17,500
અનામત ભંડોળ			30,000	યંત્રો	1,07,500
લેણદારો			40,000	સ્ટોક	17,500
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા			1,500	દેવાદારો	30,000
				રોકડ બેંક	8,250
				મળવાની બાકી આવક	750
			2,71,500		2,71,500

તા. 1-4-2017ના રોજ પોયણીને નફામાં 1/5 ભાગ આપવાની શરતે પ્રવેશ આપ્યો.

(1) પોયણી મૂડી પેટે ₹ 62,500 અને તેના ભાગની પાઘડી પેટે ₹ 24,000 રોકડા લાવ્યા. પાઘડીની રકમમાંથી 60 % રકમ જૂના ભાગીદારો તરત જ ઉપાડી જશે.

(2) સ્ટોક અને યંત્રોની બજાર કિંમત અનુક્રમે ₹ 20,000 અને 1,20,000 છે.

(3) દેવાદારો પર 10 % ઘાલખાધ અનામત અને 2 % વટાવ અનામતની જોગવાઈ કરવી.

(4) લેણદારોને ₹ 30,000 ચૂકવવા પડશે.

(5) મકાનની કિંમત 15 % અને ફર્નિચરની કિંમતમાં 20 %નો વધારો કરવો.

(6) ₹ 460 મજૂરીના ચૂકવવાના બાકી છે. જે ચોપડે નોંધેલ નથી.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરી નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(44) પાર્શ્વી અને અનેરી 2 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચી લેવા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2017ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં			રકમ ₹	મિલક લેણાં	રકમ ₹
મૂડી :	પાર્શ્વી	91,000		પાઘડી	21,000
	અનેરી	84,000	1,75,000	મકાન	1,40,000
મૂડી અનામત			14,700	ફર્નિચર	28,000
કામદાર બચત ખાતાં			7,000	સ્ટોક	18,200
કારીગર નફા ભાગ ભંડોળ			8,400	દેવાદારો	16,800
10 % ની લોન			35,000	રોકડ	56,000
લેણદારો			39,900		
			2,80,000		2,80,000

તા. 1-4-2017ના રોજ તેઓએ હેન્સીને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતોથી દાખલ કરી.

(1) નવું નફા નુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 4 : 2 રાખવું.

(2) હેન્સી મૂડી તરીકે ₹ 40,000 રોકડા લાવશે.

(3) લોન પર એક વર્ષનું વ્યાજ ચૂકવવાનું બાકી છે.

(39) નીચેના દાખલા ગણો. 5

(1) A અને B 3 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેઓએ C ને નફામાં $\frac{1}{4}$ ભાગ આપવાની શરતે દાખલ કર્યો. નફા નુકસાનનું નવું પ્રમાણ શોધો.

(2) A અને B 2 :1 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓએ C ને $\frac{1}{6}$ નફામાં ભાગ આપવાની શરતે પ્રવેશ આપ્યો. C તેના $\frac{1}{10}$ ભાગ પૈકી ભાગ A પાસેથી અને $\frac{1}{10}$ ભાગ B પાસેથી મેળવશે.

નફા નુકસાનનું નવું પ્રમાણ શોધો.

(40) A અને B 2 : 3 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેઓ C ને નવા ભાગીદાર તરીકે દાખલ કરે છે. તેના ભાગની પાઘડી અને મૂડી પેટે અનુક્રમે 40,000 અને 60,000 રોકડા લાવે છે. C ના પ્રવેશ વખતે ઓ A અને B પાકા સરવૈયામાં પાઘડી ₹ 30,000 થી દર્શાવેલ છે. ત્રણેય ભાગીદારોનું નવું નફા નુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 5 : 2 નક્કી કરવામાં આવ્યું. જરૂરી આમનોંધ લખો.

(41) (1) X , Y અને Z સરખે હિસ્સે નફો નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેમના પાકા સરવૈયામાં પાઘડી 42,000 થી દર્શાવેલ છે. X ની નિવૃત્તિ વખતે પાઘડીની કિંમત 1,20,000 નક્કી થઈ. આમનોંધ લખો.

(2) A , B અને C એક પેઢીના ભાગીદારો છે. B નિવૃત્ત થાય છે. પેઢીની પાઘડીનું મૂલ્યાંકન ₹ 60,000 થી કરવામાં આવ્યું. B ની નિવૃત્તિ બાદ A અને C નું નવું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ 7 : 2 નક્કી કરવામાં આવ્યું, જરૂરી ગણત્રી કરી આમનોંધ લખો.

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (દરેકના 8 ગુણ) (24)

(42) રાજેશ, પુષ્પા અને પ્રતિભા શ્રીનાથજી ટ્રેડર્સ નામની એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેમની વચ્ચે નફા નુકસાન વહેંચણીનું પ્રમાણ 2 : 3 : 1 છે. તા. 31-3-2017 ના રોજનું તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં		રકમ ₹	મિલક લેણાં	રકમ ₹
મૂડી : રાજેશ	2,00,000		જમીન	1,80,000
પુષ્પા	1,00,000		મકાન	3,00,000
પ્રતિભા	2,00,000	5,00,000	યંત્રો	1,20,000
10 % ની બેંક લોન		80,000	રોકાણો	40,000
લેણદારો		1,70,000	દેવાદારો	50,000
દેવી હૂંડી		40,000	લેણીહૂંડી	10,000
કારીગર નફા ભાગ ભંડોળ		29,000	આખર સ્ટૉક	35,000
ચુકવવાના બાકી ખર્ચા		10,000	બેંક સિલક	60,000
			રોકડ સિલક	30,000
			મળવાની બાકી આવક	4,000
		8,29,000		8,29,000

ઉપરોક્ત પાકા સરવૈયાની તારીખે ભાગીદારોએ નફા નુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ બદલીને 1 : 1 : 1 નક્કી કર્યું. આ તારીખે ધંધાની મિલકતો અને દેવાનું પુનઃમુલ્યાંકન કરવાનું નક્કી કર્યું. જેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

(1) જમીનની કિંમત ₹ 2,50,000 સુધી વધારવી અને મકાનની કિંમત ₹ 50,000 થી વધારવી.

(2) યંત્રોની કિંમત ₹ 80,000 સુધી ઘટાડવી.

(3) રોકાણોની કિંમતમાં 30 % ઘટાડો કરવી.

(4) દેવાદારો પર 20 % ઘાલખાધ અનામતની અને દેવાદારો પર 5 % વટાવ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.

વિભાગ : C

ટૂંકમાં જવાબ આપો. (છમાંથી કોઈપણ ચાર) (દરેકના 3 ગુણ) **(12)**

(31) અમૃતા અને દિવ્યા એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓની મૂડીનું પ્રમાણ 3 : 2 છે. અમૃતાને તેનું કમિશન બાદ કર્યા પછી ચોખ્ખા નફા પર 8 % કમિશન આપવાનું છે. જો વર્ષના અંતે પેઢીનો નફો ₹ 96,876 હોય તો અમૃતાને કુલ કેટલી રકમ મળશે ?

(32) શીલા, સુરભિ અને સંકેતની ભાગીદારી પેઢીનો ₹ 1,35,000 નફો 3 : 2 : 3 ના પ્રમાણમાં વહેંચવાને બદલે ભૂલથી 2 : 1 : 3ના પ્રમાણમાં વહેંચ્યો છે. આ ભૂલ સુધારવા મૂડી ખાતે કઈ અસર આપવી પડે ?

(33) નીચેની માહિતી પરથી ભાવેશ અને વિપુલની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લા 5 વર્ષના સરેરાશ નફાની 4 વર્ષની ખરીદીને આધારે ગણવાની છે. છેલ્લા 5 વર્ષના નફાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	નફો (₹)
2011-12	1,00,000
2012-13	1,10,000
2013-14	1,80,000
2014-15	2,00,000
2015-16	1,50,000

(34) કોમલ, કૃપા અને કરિશ્મા એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ નફો નુકસાન 3 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચે છે. બધા ભાગીદારોએ ભવિષ્યમાં નફો નુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ 5 : 3 : 2 કરવાનું નક્કી કર્યું છે. ત્યાગના પ્રમાણમાં ગણતરી કરો.

(35) તફાવત સ્પષ્ટ કરો : માલમિલકત નિકાલખાતની પ્રથમ પદ્ધતિ અને બીજી પદ્ધતિ.

(36) નીચેના વ્યવહારોની પેઢીના વિસર્જન સમયે થતી આમનોંધ લખો.

(1) વિસર્જન સમયે પાકા સરવૈયામાં જમીન મકાન 8,00,000 અને રોકાણી 2,00,000 દર્શાવેલ છે. તેના અનુક્રમે 9,00,000 અને 1,50,000 ઉપજ્યા.

(2) ચોપડે પાઘડી દર્શાવેલ નથી. છતાં વિસર્જન સમયે તેના વેચાણના ₹ 50,000 ઉપજ્યા.

(3) એક ભાગીદાર તેના શ્રીમતીજીને પેઢીને આપેલ લોન ₹ 40,000 ચૂકવવાનું સ્વીકારે છે.

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (દરેકના 4 ગુણ) **(12)**

(37) મીના અને મંજુની પેઢીની મૂડી ₹ 4,00,000 છે અને અપેક્ષિત વળતરનો દર 10 % છે. છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો વાર્ષિક નફો અનુક્રમે 1,20,000 , 1,10,000 અને 1,00,000 છે. સરેરાશ નફાને આધારે અધિક નફાની બે વર્ષની ખરીદીને આધારે પાઘડી ગણો.

(38) નીચેની માહિતી પરથી નીના અને નેન્સીની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત ભારિત સરેરાશ નફાને મૂડીકૃત કરવાની પદ્ધતિ અનુસાર નક્કી કરો.

વધારાની માહિતી :

વર્ષ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
નફો (₹)	45,000	50,000	65,000	75,000	90,000

(1) ધંધાની મિલકતો ₹ 6,00,000

(2) ધંધાના દેવાં ₹ 1,70,000

(3) ધંધાનો સામાન્ય અપેક્ષિત વળતરનો દર 10 % છે,

વિભાગ : C

ટૂંકમાં જવાબ આપો. (છમાંથી કોઈપણ ચાર) (દરેકના 3 ગુણ) **(12)**

(31) અમૃતા અને દિવ્યા એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓની મૂડીનું પ્રમાણ 3 : 2 છે. અમૃતાને તેનું કમિશન બાદ કર્યા પછી ચોખ્ખા નફા પર 8 % કમિશન આપવાનું છે. જો વર્ષના અંતે પેઢીનો નફો ₹ 96,876 હોય તો અમૃતાને કુલ કેટલી રકમ મળશે ?

(32) શીલા, સુરભિ અને સંકેતની ભાગીદારી પેઢીનો ₹ 1,35,000 નફો 3 : 2 : 3 ના પ્રમાણમાં વહેંચવાને બદલે ભૂલથી 2 : 1 : 3ના પ્રમાણમાં વહેંચ્યો છે. આ ભૂલ સુધારવા મૂડી ખાતે કઈ અસર આપવી પડે ?

(33) નીચેની માહિતી પરથી ભાવેશ અને વિપુલની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લા 5 વર્ષના સરેરાશ નફાની 4 વર્ષની ખરીદીને આધારે ગણવાની છે. છેલ્લા 5 વર્ષના નફાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	નફો (₹)
2011-12	1,00,000
2012-13	1,10,000
2013-14	1,80,000
2014-15	2,00,000
2015-16	1,50,000

(34) કોમલ, કૃપા અને કરિશ્મા એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ નફો નુકસાન 3 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચે છે. બધા ભાગીદારોએ ભવિષ્યમાં નફો નુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ 5 : 3 : 2 કરવાનું નક્કી કર્યું છે. ત્યાગના પ્રમાણમાં ગણતરી કરો.

(35) તફાવત સ્પષ્ટ કરો : માલમિલકત નિકાલખાતની પ્રથમ પદ્ધતિ અને બીજી પદ્ધતિ.

(36) નીચેના વ્યવહારોની પેઢીના વિસર્જન સમયે થતી આમનોંધ લખો.

(1) વિસર્જન સમયે પાકા સરવૈયામાં જમીન મકાન 8,00,000 અને રોકાણો 2,00,000 દર્શાવેલ છે. તેના અનુક્રમે 9,00,000 અને 1,50,000 ઉપજ્યા.

(2) ચોપડે પાઘડી દર્શાવેલ નથી. છતાં વિસર્જન સમયે તેના વેચાણના ₹ 50,000 ઉપજ્યા.

(3) એક ભાગીદાર તેના શ્રીમતીજીને પેઢીને આપેલ લોન ₹ 40,000 ચૂકવવાનું સ્વીકારે છે.

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (દરેકના 4 ગુણ) **(12)**

(37) મીના અને મંજુની પેઢીની મૂડી ₹ 4,00,000 છે અને અપેક્ષિત વળતરનો દર 10 % છે. છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો વાર્ષિક નફો અનુક્રમે 1,20,000 , 1,10,000 અને 1,00,000 છે. સરેરાશ નફાને આધારે અધિક નફાની બે વર્ષની ખરીદીને આધારે પાઘડી ગણો.

(38) નીચેની માહિતી પરથી નીના અને નેન્સીની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત ભારિત સરેરાશ નફાને મૂડીકૃત કરવાની પદ્ધતિ અનુસાર નક્કી કરો.

વધારાની માહિતી :

વર્ષ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
નફો (₹)	45,000	50,000	65,000	75,000	90,000

(1) ધંધાની મિલકતો ₹ 6,00,000

(2) ધંધાના દેવાં ₹ 1,70,000

(3) ધંધાનો સામાન્ય અપેક્ષિત વળતરનો દર 10 % છે,

(13) જ્યારે ફક્ત નફાનુકસાનનું જૂનું પ્રમાણ જ આપેલ હોય, ત્યારે જૂના ભાગીદારનું ત્યાગનું પ્રમાણ ....

(A) સરખા હિસ્સે (B) જૂનું પ્રમાણ

(C) જૂનો ભાગ - નવો ભાગ (D) શોધી શકાય નહીં

(14) નિવૃત્ત ભાગીદારને ચૂકવવાની બાકી રકમ પર ભાગીદારી કરારમાં કોઈ ઉલ્લેખ ન હોય તો .... વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર છે.

(A) 10 % વાર્ષિક (B) 12 % વાર્ષિક (C) 6 % વાર્ષિક (D) શૂન્ય

(15) હિસાબી વર્ષ 31-3-2016ના રોજ પૂરું થાય છે. 30-6-2016ના રોજ ભાગીદારનું મૃત્યુ થાય છે. તેનો નફામાં 1/3 ભાગ છે. ગયા વર્ષના નફાના ₹ 24,000 ને આધારે નફામાં ભાગ મળવાપાત્ર હોય તો તેને મૃત્યુ વખતે .... નફાના ભાગ તરીકે મળશે.

(A) ₹ 8,000 (B) ₹ 24,000 (C) ₹ 1,333 (D) ₹ 2,000

(16) કામદાર નફાભાગ ભંડોળ ભાગીદારની નિવૃત્તિ વખતે .... તરીકે નોંધાય છે.

(A) નવા પાકા સરવૈયામાં જવાબદારી તરીકે

(B) બધા જ ભાગીદારો ખાતે જૂના નફા નુકસાન ના પ્રમાણમાં જમા

(C) બધા જ ભાગીદારો ખાતે જૂના નફા નુકસાનના પ્રમાણમાં ઉધાર

(D) નિવૃત્ત થતા ભાગદાર ખાતે જમા

(17) ભાગીદાર પેઢીનું વિસર્જન કેટલી રીતે થઈ શકે ?

(A) એક (B) ત્રણ (C) બે (D) ચાર

(18) વિસર્જન સમયે ભાગીદારી પેઢીની મિલકતો અને દેવાનાં નિકાલની હિસાબી અસર આપવા તૈયાર કરવામાં આવતું ખાતું એટલે .....

(A) નફા નુકસાન ખાતું (B) નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતું

(C) પુનઃમૂલ્યાકન ખાતું (D) સંપાદન ખાતું

(19) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જન સમયે મિલકતોની ઊપજમાંથી સૌપ્રથમ કઈ ચૂકવણી કરવામાં આવે છે ?

(A) વિસર્જન ખર્ચ (B) ભાગીદારની પત્નીની લોન

(C) ત્રાહિત પક્ષનાં દેવાં (D) ભાગીદારની લોન

(20) પેઢીના વિસર્જન સમયે પાકા સરવૈયામાં દેવાદારો ₹ 24,500 અને ઘાલખાધ અનામત ₹ 2,500 હોય, તો માલ મિલકત નિકાલ ખાતે જમા બાજુ કેટલી રકમ આવે ?

(A) ₹ 24,500 (B) ₹ 2,500 (C) ₹ 22,000 (D) ₹ 27,000

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) **(10)**

(21) ભાગીદાર એટલે શું ?

(22) ભાગીદારી પેઢીમાં મૂડીખાતાં રાખવાની પદ્ધતિઓ જણાવો.

(23) પાઘડી એટલે શું ?

(24) મૂડીકૃત નફો એટલે શું ?

(25) ભાગીદારી પેઢીનું પુનર્ગઠન એટલે શું ?

(26) ભાગીદારીના પુનર્ગઠનમાં ત્યાગનું પ્રમાણ એટલે શું ?

(27) નવા ભાગીદારને પેઢીમાં કેવી રીતે પ્રવેશ મળે છે ?

(28) ભાગીદારની નિવૃત્તિ વખતે પેઢના ચોપડે દર્શાવેલ જૂની પાઘડીની હિસાબી અસર સમજાવો.

(29) મરજિયાત વિસર્જન એટલે શું ?

(30) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જનની રીતો જણાવો.

5732

011

75

Noon

FIRST EXAM - 2024-25
STD : 12

DATE : 18/10/2024 | વિષય : નામાનાં મૂળતત્ત્વો | TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

વિભાગ : A

- નીચેના પ્રશ્નોમાં આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)

(1) હંગામી મૂડી પ્રથામાં ભાગીદારના ભાગનો નફો કયા ખાતે કઈ બાજુ લખાય છે ?

(A) મૂડી ખાતે ઉધાર (B) મૂડી ખાતે જમા (C) ચાલુ ખાતે ઉધાર (D) ચાલુ ખાતે જમા

(2) ભાગીદારનાં ચાલુ ખાતાની ઉધાર બાકીનું વ્યાજ પેઢી માટે શું ગણાય ?

(A) ખર્ચ (B) દેવું (C) આવક (D) નુકસાન

(3) જો ભાગીદારી કરારનામામાં મૂડી પર વ્યાજની જોગવાઈ કરવામાં ન આવી હોય, તો કેટલા ટકા વ્યાજ આપવું પડે ?

(A) 6 % (B) 9 % (C) 12 % (D) કંઈ નહીં

(4) નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતાની ઉધાર બાકી એટલે ....

(A) કાચો નફો (B) કાચી ખોટ (C) વહેંચણીપાત્ર નફો (D) વહેંચણીપાત્ર ખોટ

(5) પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતાને .... તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

(A) મૂડી અનામત ખાતાં (B) નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતું
(C) નફા નુકસાન ખાતું (D) નફા નુકસાન હવાલા ખાતું

(6) ભાગીદારી પેઢીનું પુનર્ગઠન થાય ત્યારે દેવાની કિંમતમાં ઘટાડો થાય તો તેની અસર ક્યાં થાય ?

(A) જે-તે દેવાંમાંથી બાદ અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે જમા
(B) જે-તે દેવાંમાંથી બાદ અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે ઉધાર
(C) જે-તે દેવાંમાં ઉમેરાય અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે જમા
(D) જે-તે દેવાંમા ઉમેરાય અને પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતે ઉધાર

(7) પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતાંનો નફો કે નુકસાન ક્યાં પ્રમાણમાં ભાગીદારો વચ્ચે વહેંચવામાં આવે છે ?

(A) ત્યાગના પ્રમાણમાં (B) લાભના પ્રમાણમાં
(C) નવા નફા નુકસાનના પ્રમાણમાં (D) જૂના નફા નુકસાનના પ્રમાણમાં

(8) પાઘડી એ કયા પ્રકારની મિલકત છે ?

(A) દૃશ્ય મિલકત (B) અદૃશ્ય મિલકત
(C) ચાલુ મિલકત (D) અવાસ્તિક મિલકત

(9) જ્યાં વ્યક્તિગત કૌશલ્ય મહત્ત્વનું હોય ત્યાં પાઘડી .... હોય છે.

(A) વધુ (B) ઓછી (C) શૂન્ય (D) ઋણ

(10) અધિક નફો એટલે .....

(A) રોકાયેલી મૂડી – અપેક્ષિત નફો (B) અપેક્ષિત નફો – રોકાયેલી મૂડી
(C) સરેરાશ નફો – અપેક્ષિત નફો (D) અપેક્ષિત નફો – સરેરાશ નફો

(11) નવો ભાગીદાર તેના ભાગની પાઘડની રકમ રોકડમાં લાવે ત્યારે .... ખાતું જમા કરવામાં આવે છે.

(A) રોકડ (B) પાઘડીનું પ્રીમિયમ (C) પાઘડીન (D) તેનું મૂડીખાતું

(12) હિસાબી ધોરણ 26 મુજબ .... પાઘડી ચોપડે દર્શાવી શકાય નહીં.

(A) પાઘડી માટે ખરેખર અવેજ આપેલ હોય તેવી. (B) સ્વ-મૂલ્યાંકન દ્વારા આંકવામાં આવેલ.
(C) A અને B બંને (D A અને B બેમાંથી એક પણ નહીં.

આપ્યું છે. આ જે અમોલી ભેટ આપણને પહેલા જ મળેલી છે, નજરે પડેલા કાંટાને દૂર કરવો. પ્રભુએ જે સૌ પહેલા આપેલું છે, તેમાંથી ત્રાણ મુક્ત થવાને આપણે સત્કર્મ કરતાં જ રહેવું એ જ આપણને શોભે.

-સાને ગુરુજી

- **નીચેના ગદ્યખંડને કાળકથન રીત પ્રમાણે વિચાર વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવી ફરીથી લખો.** **(05)**

82) મણમણના થઈ ગયેલા પગ ખસેડ્યા અને અંતે ઓણે બગલથેલો પાછો ઊંચક્યો. ઘણા વખત સુધી તાકી રહ્યો અને કૂતરાની ચાટ આગળ જરા થંભીને રસ્તામાં ખાવા લીધેલું ગાંઠીયાનું પડીકું ઊંધું વાળ્યું. આભારવશ કૂતરાંએ પહેલા પૂંછડી પટપટાવી અને દિશા શૂન્ય બનીને મણીભાઈ એ બારી સામે તાકી રહ્યો. ટોળે વળ્યા પણ પછી ગાંઠીયા સૂંઘીને આઘા ખસી ગયા.

વિભાગ : E

- **નીચે આપેલ વિષય પર આશરે 100 શબ્દોમાં અરજી લેખન કરો.** **(05)**

83) તમારા વિસ્તારમાં સ્વચ્છતાના અભાવે રોગચાળો ફેલાયો છે તે દૂર કરવા નજીકના આરોગ્ય કેન્દ્રના અધિકારીશ્રીને 100 શબ્દોમાં અરજી લખો.

- **નીચેના પાઠ્યેતર ગદ્યખંડનું વાદાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરો.** **(05)**

84) વર્તમાન શિક્ષણ પરીક્ષાલક્ષી છે; જીવનલક્ષી નથી. પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થવું એ જ જાણે શિક્ષણનું આખરી ધ્યેય છે. આને પરિણામે શિક્ષણ વિદ્યાર્થીના વ્યક્તિત્વ ઘડતર માં ઊણું ઊતરે છે. શૈક્ષણિક પરીક્ષાઓમાં ઊંચા ગુણાંક સાથે ઉત્તીર્ણ થનાર ઘણા વિદ્યાર્થી જગત અને જીવનની પાઠશાળામાં નિષ્ફળ પુરવાર થાય છે. આ હકીકત શિક્ષણના આખા માળખાની પાયાની કચાશનો બોલતો પુરાવો છે.

અથવા

84) નીચે આપેલ શબ્દયાદીનો ઉપયોગ કરી 'મધ્યમવર્ગની મુશ્કેલીઓ' વિશે એંશી શબ્દોમાં ભાવ-ાત્મક ગદ્ય લખો.

સમાજમાં ત્રાણ વર્ગો -અઢળક સંપત્તિ- ભીખ માંગવી- મોંઘવારીમાં પરેશાન- સામાજિક પ્રતિષ્ઠા- ઓછી આવક- આર્થિક ભીંસ- કેળવણીથી વંચિત- વ્યવહારોમાં ફેરફારો.

- **નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિષય પર આપેલ મુદ્દાઓને આધારે આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો** **(10)**

85) ભ્રષ્ટાચાર : રાષ્ટ્રવ્યાપી કેન્સર

(પ્રસ્તાવના- ભ્રષ્ટાચાર ના ક્ષેત્રો- ભ્રષ્ટાચારીઓ અને તેઓના અધમ કૃત્યો- ભ્રષ્ટાચાર આચરવાના કારણો- ભ્રષ્ટાચાર દૂર કરવાના ઉપાયો- ઉપસંહાર.)

ઈન્ટરનેટના લાભાલાભ :

(પ્રસ્તાવના -આધુનિક યુગની શોધ- ઈન્ટરનેટના ઉપયોગો- દુરુપયોગો- યુવાવર્ગ ઉપર અસરો- ઈન્ટરનેટની આવશ્યકતા- સંચારનું ઉત્તમ માધ્યમ- ઉપસંહાર.)

જળ એ જ જીવન :

(પ્રસ્તાવના - પૃથ્વી પર ત્રીજો ભાગ પાણી - જળસંકટ - વધતી વસ્તી - પાણીની જરૂરિયાત - વરસાદની ઘટ - ઘટતં પાણી - જળસંગ્રહનો અભાવ - જળાશયોની સ્થિતિ - પાણી પર નભતા જીવો - વિવેકપૂર્ણ ઉપયોગ - પાણી બચાવવાનો સંકલ્પ - ઉપસંહાર).

• • • •

- **નીચેનું કાવ્ય વાંચીને તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.** **(05)**

પ્યારા ગોવિંદના ગુણ ગાશું, રાણાજી!
અમે ગોવિંદના ગુણ ગાશું, ચરણામૃતનો નિયમ હમારે, નિત્ય ઉઠી મંદિર જાશું. રાણાજી.....
રાણોજી રૂઠશે તો રાજ તજાડશે પ્રભુજી રુઠે રે મરી જાશું. રાણાજી...
વીખના પ્યાલા રાણાજીએ મોકલ્યા, ચરણામૃત કરી લેશુ. રાણાજી.....
રામ ના નામનું જહાજ બનાવશું,
તેમાં બેસીને તરી જાશું. રાણાજી...
બાઈ મીરા કહે પ્રભુ ગિરિધરના ગુણ,
ચરણકમળ પરવારી જાશું. રાણાજી...

પ્રશ્નો:

71) મીરા કોના ગુણ ગાવાની વાત કરે છે?
72) મીરાબાઈને કયો નિયમ છે?
73) રાણાજીએ શું મોકલ્યું?
74) મીરા શેમાં બેસીને તરી જવાની વાત કરે છે?
75) કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- **ગદ્યખંડ વાંચીને તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.** **(05)**

સંવેદનશીલ વ્યક્તિનું હૃદય અન્યો માટે કુસુમ જેવું કોમળ અને પોતાને માટે વજ્ર જેવું કઠોર હોય છે. હૃદયની વાત હૃદયથી સાંભળી શકાય, કાનથી નહીં. અન્ય પ્રત્યેની સંવેદના આનંદ અને સંતોષનો અનુભવ કરાવે છે. પ્રાણીમાત્ર પ્રત્યેની સંવેદના હિન્દુસ્તાનની ધરતીની મહેક છે એટલે જ અહીંના લોકો કીડીને કણ અને હાથીને મણ નાખવા જાય છે. અહીંના ચબૂતરા પર ચણ ચણતા પક્ષીઓ અહીંની સંવેદનાના સંદેશવાહક છે. આ સંવેદ નાના પ્રવાહમાં વહીને જ રવિશંકર મહારાજ અને ઠક્કરબાપા જેવાઓએ વગડેવગડે ફરીને લોકોના આંસુ લુછ્યા. ક્યારેક સંવેદનાનું દશ્ય રૂપ કર્મ હોય છે તો ક્યારેક આંસું. આંસુ તો ચલચિત્ર જોતાયે ખરી પડે છે. ચલચિત્ર એ વાસ્તવિકતા નથી છતાં સંવેદના જગાડવાની શક્તિ અભિનય અને સંવાદમાં છે. હૃદય દ્રવી ઊઠે ત્યારે આંસુ બનીને સરી પડતી સંવેદના નકરરૂપ ધારણ કરે તો તે કર્મશીલતામાં પરિણમે છે. અખિલ જીવનમાં જેણે કદી આંસુ સારી નથી એણે જીવનને કદી પ્રેમ કર્યો નથી.

પ્રશ્નો:

76) સંવેદનશીલ વ્યક્તિનું હૃદય કેવું હોય છે? શા માટે?
77) હિન્દુસ્તાનની ધરતીની મહેક શામાં છે? સંવેદનાના સંદેશવાહક કોણ છે?
78) કોણે લોકોના આંસુ સાર્યા છે?
79) ચલચિત્રની વિશેપતા શેમાં છે?
80) ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- **નીચેના ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો.** **(05)**

81) મારું હૃદય એ મારું ખેતર. ત્યાં વિવેકરૂપી હળ જોડું છું. સર્વ વાસનાવિકારોરૂપી ઘાસ ઉખેડી નાખું છું. પ્રેમની, સત્ય-અહિંસાની અપરંપાર ખેતી કરું છું. આવી દેવઘરની ખેતી આપણે કરવાની છે. દેહના આ સાધન વડે એ સદગુણોને શરીરમાં લાવવાના છે. પ્રસિદ્ધ તત્વજ્ઞાની કાર્લાઈલ એક જગ્યાએ કહે છેઃ માણસો એ ગીત જેવા છે. જરાક કાંઈક કર્યું કે તેમને ફળ જોઈએ જ છે. મોબદલો જોઈએ છે; પરંતુ ઈશ્વરે તો સૌ પહેલા આ દેહ આપેલો છે, બુદ્ધિ આપી છે, હૃદય

43) બ્રહ્મવિદ્યાનું પ્રતિપાદન કરતો ગ્રંથ

44) નાણાંની આપ - લે માટેની ચિઠ્ઠી

45) કન્યા વખતે વર પસંદ કરે તે

- **નીચેના તળપદા શબ્દોના શિષ્ટ ભાષાના માંગ્યા પ્રમાણે અર્થ લખો.** **(01)**

46) કાજે

47) ભણી

- **નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (કોઈપણ બે)** **(01)**

48) હીમવરસા

49) રુપનીધાન

50) નીરભયતા

- **નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર કૌંસમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે લખો . (ગમે તે છ)** **(03)**

51) ઉછીનું માંગનારની એક ખાસિયત હોય છે. (વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધો)

52) .... રંગ સમીપે ન જાવું. (વાક્યને આધારે વિશેષણ લખો)

53) મીરાબાઈ ઉપર ક્રોધ કરીને રાણોજી ખડગ જ તાણે. (વાક્યમાંથી નિપાત શોધો)

54) નાના ભાઈઓને ધ્યાનમાં લો છો ? (પાઠમાં આવતા વાક્યને આધારે નિપાત લખો)

55) ઓલ્યા ડુંગર ખેડ્યાં કેમ જાય ? (વાક્યમાંથી કૃદંત શોધો)

56) દૂરથી આવતો દેખે વાલા ને કૈક વેગથી. (વાક્યમાં આપેલ કૃદંતનો પ્રકાર જણાવો)

57) એ વધામણી .... મહારાજ ભાવસિંહજી પોતે અનંત વાડી ગયા. (પાઠમાં આવતા વાક્યને આધારે કૃદંત લખો)

- **રૂઢિપ્રયોગ ના અર્થ આપી તેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.** **(02)**

58) ભોંઠા પડવું

59) ખાતર પાડવું

60) હવાઈ કિલ્લા બાંધવા

- **નીચેના વાક્યોમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (ગમે તે ત્રણ)** **(03)**

61) શ્વાદ માટે બિજો કોઈ પદાર્થ ખાવાની ઈચ્છા નહોતી. (લેખન રૂઢિ ની દ્રષ્ટિએ સુધારો)

62) માનવ જીવનમાં શોપણ માત્ર આર્થિક ક્ષેત્રમાં જ ચાલે છે. (ભાષાશુદ્ધિ કરો)

63) હવે થયો પંથ તમારો નિષ્કંટક. (વાક્યમાં પદક્રમ ગોઠવો)

64) ધ્રુવથી લાગ્યા, પ્રહલાદમાં લાગ્યા. (પ્રત્યય સુધારો)

- **નીચેના સંયુક્ત સંકુલ વાક્યોને સાદા વાક્યમાં ફેરવીને લખો. (ગમે તે બે)** **(02)**

65) પ્રભાશંકર સમજતા હતા કે ગોળમેજી પરિષદ નિષ્ફળ જવાની છે.

66) હું જ શ્રીકૃષ્ણને પૂછું છું કે આવડો મોટો સંગ્રામ થયો પણ એકે વખત પોતે કેમ શસ્ત્ર પકડ્યું નહીં ?

67) આગળ જતાં અમારો માર્ગ એકદમ ઊંચાણમાં આવી ગયો અને શેષ નદી દૂર નીચે રહી ગઈ.

- **નીચેના સાદા વાક્યોને સંયુક્ત સંકુલ વાક્યોમાં ફેરવીને લખો.** **(02)**

68) આપણા ભાગ્યમાં હતી પાછી આવી ગયો ને ?

69) બાપુ ને ખબર પહોંચાડાઈ. કોઈ નવા ભાઈ આવ્યા છે.

8

70) અમારી ઘણીખરી ચીજોની માલિકી અમારી. કબજો ગીધુભાઈ દંપતીનો રહેતો.

18) ઉમાશંકર જોશી નું ઉપનામ જણાવો.

(A) દર્શક (B) શેષ (C) વાસુકિ (D) ધૂમકેતુ

• નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (03)

19) ચુનીલાલ મડિયા લેખિત કઈ કૃતિ આપના પુસ્તકમાં છે?

20) 'ઉછીનું માગનારાઓ' પાઠ કયા પુસ્તકમાંથી લેવામાં આવ્યો છે?

21) 'ચંદનવાડી' શબ્દમાં કોને પોતાપણું લાગે છે?

• નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (04)

22) વનની વિટંબણાઓ શાના કરતા સારી હતી?

23) મણીભાઈએ ગાંધીજીને શું પ્રશ્ન કરેલો?

24) પ્રભાશંકરે પોતાનું રાજીનામું શા માટે આપ્યું?

25) 'ખીજડીયા ટેકરા'નો લોકો શું ઉપયોગ કરતા?

• નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (06)

26) ભગવાન ઈસુએ શી આજ્ઞા દહેજ દીધી છે ?

27) લેખકના પાડોશમાં રહેતા લવંગીબહેનની ધૃષ્ટતા જણાવો.

28) હીરાને જોઈ મણીભાઈએ શું આશ્ચર્ય અનુભવ્યું?

29) શાક સમારતા સમારતા ગાંધીજીએ વિનોબાને શું કહ્યું?

• નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (04)

30) 'ખીજડીયે ટેકરે' પાઠના શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

અથવા

30) 'યુધિષ્ઠિર યુદ્ધવિપાદ' નાટક ના અંત ની ચર્ચા કરો.

વિભાગ : C

• નીચેના શબ્દોને સમાનાર્થી રૂપે સામસામે લખો. (ગમે તે ચાર) (02)

31) તાસીર – અવલોકન – ઉજાસ

32) તેજ – નિયમ – તપાસણી

33) ઘાટ – પ્રકૃતિ – ટેક

34) નેમ – પ્રકાશ – આકાર

35) નિરીક્ષણ – દેખાવ – સ્વભાવ

• નીચેના વાક્યો માં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેના વિરુદ્ધાર્થી લખી વાક્ય નો અર્થ બદલાય નહીં તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખો. (ગમે તે ચાર) (02)

36) મણીભાઈ ઝડપથી ચાલતા હતા.

37) ઈશ્વર પ્રેમથી પ્રગટ થાય છે.

38) ટેકરાની જમીન કઠણ નહોતી.

39) આ કાવ્યમાં મૃત્યુનો પ્રસંગ વર્ણવ્યો છે.

40) આત્મજ્ઞાની કદી માંદો ન પડે.

• નીચેના શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (ગમે તે ચાર) (02)

41) શ્રવણ દ્વારા પ્રાપ્ત કરેલું

42) નાના બાળકને મારવાથી લાગતો દોષ

6778

18) ઉમાશંકર જોશી નું ઉપનામ જણાવો.

(A) દર્શક (B) શેષ (C) વાસુકિ (D) ધૂમકેતુ

• નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (03)

19) ચુનીલાલ મડિયા લેખિત કઈ કૃતિ આપના પુસ્તકમાં છે ?

20) 'ઉછીનું માગનારાઓ' પાઠ કયા પુસ્તકમાંથી લેવામાં આવ્યો છે ?

21) 'ચંદનવાડી' શબ્દમાં કોને પોતાપણું લાગે છે ?

• નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (04)

22) વનની વિટંબણાઓ શાના કરતા સારી હતી ?

23) મણીભાઈએ ગાંધીજીને શું પ્રશ્ન કરેલો ?

24) પ્રભાશંકરે પોતાનું રાજીનામું શા માટે આપ્યું ?

25) 'ખીજડીયા ટેકરા'નો લોકો શું ઉપયોગ કરતા ?

• નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (06)

26) ભગવાન ઈસુએ શી આજ્ઞા દહેજ દીધી છે ?

27) લેખકના પાડોશમાં રહેતા લવંગીબહેનની ધૃષ્ટતા જણાવો.

28) હીરાને જોઈ મણીભાઈએ શું આશ્ચર્ય અનુભવ્યું ?

29) શાક સમારતા સમારતા ગાંધીજીએ વિનોબાને શું કહ્યું ?

• નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (04)

30) 'ખીજડીયે ટેકરે' પાઠના શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

અથવા

30) 'યુધિષ્ઠિર યુદ્ધવિષાદ' નાટક ના અંત ની ચર્ચા કરો.

વિભાગ : C

•નીચેના શબ્દોને સમાનાર્થી રૂપે સામસામે લખો. (ગમે તે ચાર) (02)

31) તાસીર	–	અવલોકન	–	ઉજાસ
32) તેજ	–	નિયમ	–	તપાસણી
33) ઘાટ	–	પ્રકૃતિ	–	ટેક
34) નેમ	–	પ્રકાશ	–	આકાર
35) નિરીક્ષણ	–	દેખાવ	–	સ્વભાવ

• નીચેના વાક્યો માં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેના વિરુદ્ધાર્થી લખી વાક્ય નો અર્થ બદલાય નહીં તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખો. (ગમે તે ચાર) (02)

36) મણીભાઈ ઝડપથી ચાલતા હતા.

37) ઈશ્વર પ્રેમથી પ્રગટ થાય છે.

38) ટેકરાની જમીન કઠણ નહોતી.

39) આ કાવ્યમાં મૃત્યુનો પ્રસંગ વર્ણવ્યો છે.

40) આત્મજ્ઞાની કદી માંદો ન પડે.

• નીચેના શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (ગમે તે ચાર) (02)

41) શ્રવણ દ્વારા પ્રાપ્ત કરેલું

42) નાના બાળકને મારવાથી લાગતો દોષ

6778

Noon

FIRST EXAM : 2024-25

STD : 12 : GUJARATI

DATE : 19/10/2024

TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.** (03)

1) દયારામ કયા ગામના વતની હતા ?

(A) ભાવનગર (B) ધોળા (C) ચાણોદ (D) અંબાજી

2) ગોપી શું ખાવાની ના કહે છે ?

(A) જાંબુ (B) વંત્યાક
(C) બેમાંથી એક પણ નહીં (D) (A) અને (B) બંને

3) 'છેલ્લું દર્શન' કાવ્ય કવિએ કોને સંબોધીને રચ્યું છે ?

(B) બહેનને (B) માતાને (C) પત્નીને (D) દીકરીને

- **નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો.** (03)

4) 'ઊર્મિલા' કાવ્ય ના રચયિતા નું નામ જણાવો.

5) કવિ પ્રેમાનંદ કયા બિરૂદ થી સન્માનિત થયા છે ?

6) રામબાણ કાવ્યનો પ્રકાર જણાવો.

- **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.** (04)

7) કવિ ના મતે ઈશ્વરને કઈ કઈ રીતે પામી શકાય ?

8) ગોપી શો નિયમ લે છે ?

9) હરિ કયા રાજાનું મન હરવા આવ્યા હતા ?

10) કળિયુગના માથા ઉપર શું હતું ?

- **નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ)** (06)

11) 'કાગવાણી શકુનમાં ન લાવું' એટલે શું ?

12) વનમાં જવા અંગેની પતિની વાતની ઊર્મિલા પર શી અસર થાય છે ?

13) નળ અને દમયંતીનો પ્રસન્ન દામ્પત્યપ્રેમ વર્ણવો.

14) નાયિકાને કયા દુઃખ વેઠવા પડ્યા છે ?

- **નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ એક)** (04)

15) 'અખિલ બ્રહ્માંડ' પદનો કેન્દ્રવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

15) રામબાણ કોને કોને વાગ્યા છે ? તેની શી અસરો થઈ છે ?

વિભાગ : B

- **નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.** (03)

16) 'મા'ત્માના માણસ' પાઠનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.

(A) હાસ્ય નિબંધ (B) નવલિકા (C) ચરિત્ર નિબંધ (D) જીવન પ્રસંગ

17) 'સત્યાગ્રહાશ્રમ' કૃતિના લેખક નું નામ જણાવો.

(A) વિનોબા ભાવે (B) ગાંધીજી (C) મહાદેવભાઈ દેસાઈ (D) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી

1 (58) અમદાવાદમાં દિવસનું મહત્તમ તાપમાન અને આઈસક્રિમના વેચાણ વચ્ચેનો સંબંધ જાણવા માટે નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે.

મહત્તમ તાપમાન (સેલ્સિઅસ)	35	42	40	39	44	40	45	40
આઈસ્ક્રીમનું વેચાણ (કિગ્રા)	600	680	750	630	920	750	900	720

આ પરથી ક્રમાંક સહસંબંધાંક શોધો.

(59) કપાસના પાક પર ખાતરના વપરાશની અસર જાણવા માટે કરેલા એક અભ્યાસમાંથી નીચે મુજબ માહિતી મળી છે.

ખાતરનો વપરાશ (10 કિગ્રા)	28	35	25	24	20	25	20
કપાસનો પાક (હેક્ટરદીઠ (ક્વિન્ટલ)	128	140	115	120	105	122	100

(60) કોઈ એક બેંકની એક શાખના જુદા જુદા માસમાં ખોલાયેલા ખાતાની સંખ્યા નીચે આપેલ છે. ત્રણ માસની ચલિત સરેરાશોની રીતે વલણ શોધો.

માસ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ખોલાયેલ ખાતાની સંખ્યા	26	27	26	25	22	24	25	23	22	21	23	24

(61) નીચેના કોષ્ટકમાં એક રાજ્યના જુદાં જુદાં વર્ષોના જન્મદર આપેલ છે. આ માહિતી માટે સુરેખ વલણનું અન્વાયોજન કરો. વર્ષ 2016 અને 2017 ના જન્મદરનાં અનુમાનો પણ મેળવો.

વર્ષ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
જન્મદર	22.2	21.8	21.3	20.9	20.6	20.2	19.9

• ▬ •

(51) યાદચ્છિક પ્રયોગના નિદર્શ અવકાશની કોઈ બે ઘટનાઓ A અને B માટે $P(A') = 2P(B') = 3P(A \cap B) = 0.6$ હોય, તો તફાવત ઘટનાઓ $A - B$ અને $B - A$ ની સંભાવના શોધો.

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે ત્રણ, દરેકના 4 ગુણ) **(12)**

(52) કામદાર વર્ગના માસિક વેતનની નીચેની માહિતી પરથી તેમના વાસ્તવિક વેતનની ગણતરી કરો, વર્ષ 2008ને આધારવર્ષ ગણી વર્ષ 2015ની નાણાંની ખરીદ શક્તિ શોધો.

વર્ષ	2010	2011	2012	2013	2014	2015
સરેરાશ માસિક વેતન (₹)	15,000	18,000	19,000	20,000	22,000	25,000
ખર્ચનો સૂચકઆંક (આધાર વર્ષ 2008)	120	180	205	220	235	260

(53) પાછલા 5 વર્ષોમાં એક વિમાન કંપનીના વિમાનોમાં પ્રવાસ કરેલ પ્રવાસીઓની સંખ્યા વિશે નીચેની માહિતી પ્રાપ્ય છે. સુરેખ વલણનું અન્વાયોજન કરીને વર્ષ 2016 માટે વલણની કિંમતનું અનુમાન કરો.

વર્ષ	2011	2012	2013	2014	2015
પ્રવાસીઓની સંખ્યા (હજાર)	45	47	44	40	3

(54) (1) એક યાદચ્છિક પ્રયોગની ઘટનાઓ A_1 અને A_2 નીચે મુજબ છે. આ પરથી યોગઘટના $A_1 \cup A_2$ અને છેદ ઘટના $A_1 \cap A_2$ દર્શાવતા ગણ મેળવો.

$A_1 = \{x \mid 0 < x < 5\}$

$A_2 = \{x \mid -1 < x < 3$, x પૂર્ણાંક સંખ્યા$\}$

(2) RANDOM શબ્દના બધા જ અક્ષરોના ઉપયોગથી બનતી તમામ ગોઠવણીમાં R પ્રથમ અને M અંતિમ સ્થાન પર આવે તેની સંભાવના શોધો.

(55) બે સમતોલ પાસા એક સાથે ઉછાળવામાં આવે તો

(1) ઓછામાં ઓછા એક પાસા પર અંક 5 મળે તેની સંભાવના શોધો.

(2) પહેલાં પાસા પર અંક 5 કે 6 મળે અને બીજા પાસા પર યુગ્મ પૂર્ણાંક મળે તેની સંભાવના શોધો.

વિભાગ : F

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર, દરેકના 5 ગુણ) **(20)**

(56) પાંચ ભિન્ન વસ્તુઓના વપરાશ અને કુલ ખર્ચ વિશે નીચે આપેલ માહિતી પરથી વર્ષ 2014 ને આધાર વર્ષ તરીકે લઈ વર્ષ 2015 માટે ફિશરનો સૂચક આંક શોધો.

	આધાર વર્ષ 2014		ચાલુ વર્ષ 2015	
વસ્તુ	વપરાશ	કુલ ખર્ચ	વપરાશ	કુલ ખર્ચ
A	50 કિગ્રા	2500	60 કિગ્રા	4200
B	120 કિગ્રા	600	140 કિગ્રા	700
C	30 લિટર	330	20 લિટર	200
D	20 કિગ્રા	360	15 કિગ્રા	300
E	5 કિગ્રા	40	5 કિગ્રા	50

(57) નીચે આપેલ ઉંમર (વર્ષમાં) અને લોહીનું દબાણ (મિમિમાં)ની વિગતો પરથી ઉંમર અને લોહીના દબાણ વચ્ચેનો સહસંબંધાંક શોધો.

ઉંમર (વર્ષ)	58	55	65	52	48	68	62	56
લોહીનું દબાણ (મિમિમાં)	130	150	150	130	140	158	155	140

Noon

DATE : 21/10/2024

FIRST EXAM - 2024-25

STD : 12 : આંકડાશાસ્ત્ર

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

નીચેના 1 થી 20 પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)

(1) સૂચકઆંકની રચનામાં કઈ સરેરાશનો શ્રેષ્ઠ સરેરાશ ગણવામાં આવે છે ?

(A) હકારાત્મક મધ્યક (B) સમાંતર મધ્યક (C) ભારીત મધ્યક (D) ગુણોત્તર મધ્યક

(2) સૂચકઆંક કેવું માપ છે ?

(A) નિરપેક્ષ માપ (B) સાપેક્ષ માપ (C) સામાન્ય માપ (D) સરેરાશ માપ

(3) ક્યા પ્રકારનો ભાર સંખ્યામાં દર્શાવી શકાતો નથી ?

(A) ગર્ભિત ભાર (B) સ્પષ્ટ ભાર (C) મુક્ત ભાર (D) સાપેક્ષ ભાર

(4) પાશેના સૂચકઆંકનું સૂત્ર મેળવવા વસ્તુઓના ભાવ સાપેક્ષ p_1/p_0 ને ખર્ચનો ક્યો ભાર આપવામાં આવે છે ?

(A) p_0q_0 (B) p_1q_1 (C) p_0q_1 (D) p_1q_0

(5) કાલપિયર્સનના સહસંબંધાંક ગણવાના સૂત્રમાં અંશ શું દર્શાવે છે ?

(A) x અને y ના વિચરણોનો ગુણાકાર (B) x નું વિચરણ

(C) x અને y નું સહવિચરણ (D) y નું વિચરણ

(6) જો $\Sigma d^2 = 0$ હોય, તો ક્રમાંક સહસંબંધાંકની કિંમત કેટલી થાય ?

(A) 0 (B) –1 (C) 1 (D) 0.5

(7) વર્તુળની ત્રિજ્યા અને પરિઘ વચ્ચે કેવા પ્રકારનો સહસંબંધ છે ?

(A) આંશિક ધન (B) સંપૂર્ણ ધન (C) સંપૂર્ણ ઋણ (D) આંશિક ઋણ

(8) ક્રમાંક સહસંબંધાંકની ગણતરીમાં અવલોકન જેટલી વખત પુનરાવર્તન પામે તે સંખ્યાને ક્યા સંકેતથી દર્શાવાય છે ?

(A) n (B) m (C) cF (D) m^3

(9) નિયત સંબંધ રેખા ક્યા બિંદુમાંથી હંમેશા પસાર થાય છે ?

(A) $(\bar{x}, \bar{y})$ (B) $(0, \bar{y})$ (C) $(\bar{x}, 0)$ (D) $(0, 0)$

(10) જો y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખા $2x + 3y - 50 = 0$ હોય તો b_{yx}ની કિંમત કેટલી થાય ?

(A) $3/2$ (B) $-3/2$ (C) $-2/3$ (D) 2

(11) જો બે યાદચ્છિક ચલ x અને y નિરપેક્ષ હોય, તો b_{yx} નીચેના પૈકી કઈ કિંમત ધારણ કરશે ?

(A) શૂન્ય (B) 1

(C) કોઈપણ ધન સંખ્યા (D) કોઈપણ ઋણ સંખ્યા

(12) નિશ્ચાયકતાની કિંમત કેવી હોઈ શકે નહીં ?

(A) ધન (B) ઋણ (C) એક (D) શૂન્ય

(13) 'હડતાલ ને કારણે કોઈ કંપનીના ઉત્પાદનમાં થયેલો 'ઘટાડો' કઈ વધઘટ દર્શાવે છે ?

(A) યાદચ્છિક (B) વલણ (C) મોસમી (D) ચક્રીય

(14) સામાયિક શ્રેણીનો નિરપેક્ષ ચલ જણાવો.

(A) y_t (B) s_t (C) t (D) x_t

(38) 10 વ્યક્તિઓના સમૂહમાં 6 વ્યક્તિઓ પાસે પાસપોર્ટ છે. આ સમૂહમાંથી 3 વ્યક્તિઓની યાદચ્છિક રીતે પસંદગી કરવામાં આવે, તો તેમાં

(1) ત્રણેય વ્યક્તિઓ પાસે પાસપોર્ટ હોય.

(2) બે વ્યક્તિઓ પાસે પાસપોર્ટ ન હોય તેની સંભાવના શોધો.

(39) કોઈપણ વર્ષના ઓગષ્ટ માસમાં 5 મંગળવાર હોવાની સંભાવના શોધો.

વિભાગ : D

નીચે આપેલા 40 થી 51 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે આઠ, દરેકના 3 ગુણ) **(24)**

(40) બળતણની પાંચ વસ્તુઓમાંથી ત્રણ વસ્તુઓના ભાવમાં આધાર વર્ષ 2014ની સરખામણીએ વર્ષ 2015માં અનુક્રમે 50 % , 90 % , 110 % નો વધારો થયો છે. અન્ય બે વસ્તુઓના ભાવમાં અનુક્રમે 5 % અને 2 % ઘટાડો થયો છે. જો પાંચ વસ્તુઓની સાપેક્ષ અગત્યતા 5 : 4 : 3 : 2 : 1 નાં પ્રમાણમાં હોય, તો વર્ષ 2015નો બળતણના ભાવની સૂચકઆંક શોધો.

(41) જો $\Sigma p_1q_0 : \Sigma p_0q_0 = 3 : 2$ અને $\Sigma p_1q_1 : \Sigma p_0q_1 = 5 : 3$ હોય તો I_L , I_P અને I_F શોધો.

(42) વર્ષ 2010 થી 2015 સુધીનાં કોઈ એક પ્રકારના સ્કૂટરના વેચાણના પરંપરિત આધારે મેળવેલ સૂચકઆંક નીચે મુજબ છે. તે પરથી અચલ આધારે સૂચકઆંક ગણો.

વર્ષ	2010	2011	2012	2013	2017	2015
વેચાણનો સૂચકઆંક	110	112	109	108	105	111

(43) અવલોકોનોની 9 જોડ માટે નીચેની માહિતી મળે છે.

$\Sigma x = 51$, $\Sigma y = 72$, $\Sigma x^2 = 315$, $\Sigma y^2 = 582$, $\Sigma xy = 408$

(44) નોકરી માટે આવેલા પાંચ ઉમેદવારોને ઇન્ટરવ્યૂને આધારે બે નિષ્ણાંતોએ આપેલા ક્રમ (3, 5) , (5, 4) , (1, 2) , (2, 3) અને (4, 1) છે.

આ માહિતી પરથી ક્રમાંક સહસંબંધાંક શોધો.

(45) નિશ્ચાયકતાનો આંક સમજાવો.

(46) એક શહેરમાં કાપડના ધંધામાં કાર્યરત દસ પેઢીનો સરેરાશ વાર્ષિક નફો (લાખ ₹ માં) અને સરેરાશ વાર્ષિક વહીવટી ખર્ચ (લાખ ₹ માં)ની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	નફો (લાખ ₹માં)	વહીવટી ખર્ચ (લાખ ₹માં)
મધ્યક	60	25
પ્રમાણિત વિચલન	6	3
સહવિચરણ = 10.4		

આ પરથી y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખા મેળવો.

(47) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો,

(1) જો $b_{yx} = 0.85$, $u = x - 15$ અને $v = y - 20$ હોય, તો b_{vu} ની કિંમત શોધો.

(2) જો $u = 10\,(x - 4.5)$, $v = \frac{y - 50}{10}$ અને $b_{yx} = 0.25$ હોય, તો b_{vu} ની કિંમત શોધો.

(3) જો $u = 5\,(x - 40)$, $v = 2(y - 18)$ અને $b_{yx} = 16$ હોય, તો b_{vu} ની કિંમત શોધો.

(48) ન્યૂનતમ વર્ગોની રીતના ગુણ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

(49) એક સામાયિક શ્રેણીના ચલ (y) માટેની નીચેની માહિતી પરથી સુરેખ સમીકરણનું અન્વાયોજન કરો.

$n = 4$, $\Sigma y = 270$, $\Sigma ty = 734$

(50) એક સંખ્યા પસંદ કરવાના યાદચ્છિક પ્રયોગનો નિદર્શ અવકાશ = {1, 2, 3 ...... 120} છે અને આ નિદર્શ અવકાશનાં પરિણામો સમસંભાવી છે. આ સંખ્યા

(1) 3 ની ગુણક હોય (2) 4 ની ગુણક હોય (3) 3 અને 4 બંનેની ગુણ હોય તેની સંભાવના શોધો.

Noon

DATE : 21/10/2024

FIRST EXAM - 2024-25

STD : 12 : આંકડાશાસ્ત્ર

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

નીચેના 1 થી 20 પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (20)

(1) સૂચકઆંકની રચનામાં કઈ સરેરાશનો શ્રેષ્ઠ સરેરાશ ગણવામાં આવે છે ?

(A) હકારાત્મક મધ્યક (B) સમાંતર મધ્યક (C) ભારીત મધ્યક (D) ગુણોત્તર મધ્યક

(2) સૂચકઆંક કેવું માપ છે ?

(A) નિરપેક્ષ માપ (B) સાપેક્ષ માપ (C) સામાન્ય માપ (D) સરેરાશ માપ

(3) ક્યા પ્રકારનો ભાર સંખ્યામાં દર્શાવી શકાતો નથી ?

(A) ગર્ભિત ભાર (B) સ્પષ્ટ ભાર (C) મુક્ત ભાર (D) સાપેક્ષ ભાર

(4) પાશેના સૂચકઆંકનું સુત્ર મેળવવા વસ્તુઓના ભાવ સાપેક્ષ p_1/p_0 ને ખર્ચનો ક્યો ભાર આપવામાં આવે છે ?

(A) p_0q_0 (B) p_1q_1 (C) p_0q_1 (D) p_1q_0

(5) કાલપિયર્સનના સહસંબંધાંક ગણવાના સૂત્રમાં અંશ શું દર્શાવે છે ?

(A) x અને y ના વિચરણોનો ગુણાકાર (B) x નું વિચરણ

(C) x અને y નું સહવિચરણ (D) y નું વિચરણ

(6) જો $\Sigma d^2 = 0$ હોય, તો ક્રમાંક સહસંબંધાંકની કિંમત કેટલી થાય ?

(A) 0 (B) –1 (C) 1 (D) 0.5

(7) વર્તુળની ત્રિજ્યા અને પરિઘ વચ્ચે કેવા પ્રકારનો સહસંબંધ છે ?

(A) આંશિક ધન (B) સંપૂર્ણ ધન (C) સંપૂર્ણ ઋણ (D) આંશિક ઋણ

(8) ક્રમાંક સહસંબંધાંકની ગણતરીમાં અવલોકન જેટલી વખત પુનરાવર્તન પામે તે સંખ્યાને ક્યા સંકેતથી દર્શાવાય છે ?

(A) n (B) m (C) cF (D) m^3

(9) નિયત સંબંધ રેખા ક્યા બિંદુમાંથી હંમેશા પસાર થાય છે ?

(A) $(\bar{x}, \bar{y})$ (B) $(0, \bar{y})$ (C) $(\bar{x}, 0)$ (D) $(0, 0)$

(10) જો y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખા $2x + 3y - 50 = 0$ હોય તો byxની કિંમત કેટલી થાય ?

(A) $3/2$ (B) $-3/2$ (C) $-2/3$ (D) 2

(11) જો બે યાદચ્છિક ચલ x અને y નિરપેક્ષ હોય, તો byx નીચેના પૈકી કઈ કિંમત ધારણ કરશે ?

(A) શૂન્ય (B) 1

(C) કોઈપણ ધન સંખ્યા (D) કોઈપણ ઋણ સંખ્યા

(12) નિશ્ચાયકતાની કિંમત કેવી હોઈ શકે નહીં ?

(A) ધન (B) ઋણ (C) એક (D) શૂન્ય

(13) 'હડતાલ ને કારણે કોઈ કંપનીના ઉત્પાદનમાં થયેલો 'ઘટાડો' કઈ વધઘટ દર્શાવે છે ?

(A) યાદચ્છિક (B) વલણ (C) મોસમી (D) ચક્રીય

(14) સામાયિક શ્રેણીનો નિરપેક્ષ ચલ જણાવો.

(A) y_t (B) s_t (C) t (D) x_t